

De raad van de gemeente Den Haag,

gezien het voorstel van het college van 18 april 2017,

gelet op de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening,

Besluit:

met overneming van de door het college in het hiervoor vermelde voorstel aangegeven overwegingen, welke worden geacht deel uit te maken van dit besluit:

- I. de zienswijzen Ra 2017.16, Ra 2017.23, Ra 2017.24, Ra 2017.26, Ra 2017.27, Ra 2017.29, Ra 2017.30 en Ra 2017.34 in het bij dit besluit behorende voorstel onder “Ingekomen zienswijzen” opgenomen, volledig ontvankelijk te verklaren;
- II. de zienswijze Ra 2017.25 en Ra 2017.28 in het bij dit besluit behorende voorstel onder “Ingekomen zienswijzen” opgenomen, gedeeltelijk ontvankelijk te verklaren;
- III. de zienswijze Ra 2017.31 in het bij dit besluit behorende voorstel onder “Ingekomen zienswijzen” opgenomen, niet-ontvankelijk te verklaren;
- IV. de zienswijzen Ra 2017.16/ Ra 2017.28 in het bij dit besluit behorende voorstel onder “Ingekomen zienswijzen” opgenomen, gegrond te verklaren voor wat betreft aanpassingen van de hoogten zoals opgenomen in de Staat van wijzigingen en voor het overige ongegrond te verklaren;
- V. de zienswijzen Ra 2017.16, Ra 2017.23, Ra 2017.24, Ra 2017.26, Ra 2017.28, Ra 2017.29, Ra 2017.30, Ra 2017.34 gegrond te verklaren voor wat betreft het toevoegen van de overzichtslijsten;
- VI. de zienswijzen Ra 2017.16 (voor het overige deel), Ra 2017.23 (voor het overige deel), Ra 2017.24 (voor het overige deel), Ra 2017.25, Ra 2017.26 (voor het overige deel), Ra 2017.27/ Ra 2017.28 (voor het overige deel) Ra 2017.29 (voor het overige deel), Ra 2017.30 (voor het overige deel) en Ra 2017.34 (voor het overige deel) in het bij dit besluit behorende voorstel onder “Ingekomen zienswijzen” opgenomen, ongegrond te verklaren;
- VII. tot herziening van de op het plangebied betrekking hebbende regeling ten aanzien van de hoogten van het bestemmingsplan Statenkwartier, vastgesteld bij raadsbesluit 32, d.d. 14 april 2016;
- VIII. het bestemmingsplan Statenkwartier, vastgesteld bij raadsbesluit 32, d.d. 14 april 2016, gewijzigd vast te stellen, met in achtneming van de Staat van wijzigingen, bestaande uit de kaart NL.IMRO.0518.BP0260DStatenkwar-52VA.dgn met ondergrond o_ NL.IMRO.0518.BP0260DStatenkwar-ond.dgn en regels, zoals deze bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte bescheiden zijn aangegeven, toegelicht en beschreven
- IX. dat bij het gewijzigd vaststellen van de regeling ten aanzien van de hoogten van het bestemmingsplan Statenkwartier, vastgesteld bij raadsbesluit 32, d.d. 14 april 2016, geen exploitatieplan wordt vastgesteld.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 18 mei 2017.

De griffier

De voorzitter

Voorstel van het college inzake Gewijzigde vaststelling (ex artikel 6:19 Awb) bestemmingsplan Statenkwartier

INLEIDING

Bij raadsmededeling van 17 januari 2017 (DSO/2016.1453 -RIS 296121) heeft het college aan de raad het ontwerp gewijzigde vaststelling (ex artikel 6:19 Awb) bestemmingsplan Statenkwartier toegezonden.

- Begrenzing

De begrenzing van het plangebied is globaal als volgt: Westduinweg, Doornstraat, Scheveningseweg, Eisenhowerlaan, President Kennedylaan en de Houtrustweg.

- Aanleiding

Na vaststelling van het bestemmingsplan Statenkwartier op 14 april 2016 is geconstateerd dat bij de actualisatie van dit bestemmingsplan voor een belangrijk deel van het plangebied abusievelijk hogere goot- en bouwhoogten op de plankaart zijn opgenomen, waardoor bouwplannen mogelijk worden die hoger zijn dan de huidige bebouwing. Dit is in strijd met de bedoelde conserverende werking van het bestemmingsplan. Dit is aan de gemeenteraad medegedeeld in de collegebrief van 30 september 2016 (RIS 295137). In de raadsvergadering van 29 september heeft de raad ingestemd met het nemen van een voorbereidingsbesluit om ongewenste ontwikkelingen te voorkomen tot aan de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan.

Gelet op deze constatering en het feit dat er beroep is ingesteld tegen het bestemmingsplan heeft het college namens de raad aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder de Afdeling) kenbaar gemaakt dat in deze wordt verzocht om toepassing van het instrument bestuurlijke lus. In reactie op dit verzoek heeft de Afdeling aangegeven dat toepassing van dit instrument uitsluitend betrekking kan hebben op dat deel van het plangebied waarop het beroep zich richt. Indien het een groter deel betreft dan dient een herstelbesluit te worden genomen ex artikel 6:19 Awb. Om die reden is het bijgaande ontwerp gewijzigde vaststelling (ex artikel 6:19 Awb) bestemmingsplan Statenkwartier opgesteld. Dit betreft uitsluitend een aanpassing van de goot- en/of bouwhoogtes op de verbeelding. De in het plan opgenomen bestemmingen, functies, maatvoeringsvlakken en overige aanduidingen (niet zijnde goot- en/of bouwhoogtes) maken geen onderdeel uit van dit ontwerp gewijzigde vaststelling (ex artikel 6:19 Awb) bestemmingsplan Statenkwartier.

- Doel

Het doel van het ontwerp gewijzigde vaststelling (ex artikel 6:19 Awb) bestemmingsplan Statenkwartier is het herstellen van de conserverende werking van het bestemmingsplan. Uitzondering hierop vormen de panden waarop in het bestemmingsplan Statenkwartier 2016 reeds bewust een dakopbouw mogelijk was gemaakt. Dit is met het herstelbesluit niet gewijzigd. In aanvulling op het voorgaande zal verder op één locatie, te weten Eisenhowerlaan 126-128, eveneens worden voorzien in een hogere hoogte dan in het oude bestemmingsplan Statenkwartier uit 1992. De motivering hiervoor is opgenomen in het ontwerp gewijzigde vaststelling (ex artikel 6:19 Awb) bestemmingsplan Statenkwartier. In paragraaf 5.2.5. is nader op de opgenomen hoogte op deze locatie ingegaan.

- *Inspraak en vooroverleg*

Bij besluit van burgemeester en wethouders, d.d. 17 januari 2017, RIS 296120, heeft het college besloten inspraak te laten plaatsvinden in het kader van de zienswijzenprocedure als bedoeld in art. 3.8 Wro.

- *Terinzagelegging gewijzigde vaststelling (ex artikel 6:19 Awb) bestemmingsplan Statenkwartier*

Op 30 januari 2017 is de kennisgeving van de terinzagelegging van het ontwerp gewijzigde vaststelling (ex artikel 6:19 Awb) bestemmingsplan Statenkwartier toegestuurd aan overlegpartners, waaronder de Provincie Zuid-Holland, Rijkswaterstaat, het Hoogheemraadschap van Delfland, de bewonersorganisatie en overige bij het plan betrokken instanties.

Het ontwerp-besluit heeft van 2 februari tot en met 15 maart 2017 ter inzage gelegen. Op 14 februari 2017 heeft er een inloopbijeenkomst plaatsgevonden.

Het ontwerp - gewijzigde vaststelling (ex artikel 6:19 Awb) bestemmingsplan Statenkwartier was ook in te zien op www.ruimtelijkeplannen.nl en www.denhaag.nl/bestemmingsplannen. Er zijn 11 zienswijzen ingediend.

Het college biedt de raad hierbij het ontwerp-gewijzigde vaststelling (ex artikel 6:19 Awb) bestemmingsplan Statenkwartier ter vaststelling aan. Het ontwerp bestaat uit de plankaart met kenmerk

NL.IMRO.0518.BPo260DStatenkwar-52VA en regels, en gaat vergezeld van een toelichting. Ter besparing van de kosten is het u eerder toegezonden plan niet opnieuw bijgevoegd.

Vanwege de uitgebreide naam van het ontwerp-gewijzigde vaststelling (ex artikel 6:19 Awb) bestemmingsplan Statenkwartier is in dit raadsvoorstel onder ingekomen zienswijzen, ontvankelijkheid zienswijzen, werkwijze voor het bepalen van de goot- en nokhoogte bij het herstelbesluit en behandeling zienswijzen ervoor gekozen om in plaats van de weergave van de volledige term gebruik te maken van de term “herstelbesluit”.

INGEKOMEN ZIENSWIJZEN

<u>Ra-nr.</u>	<u>Indiener zienswijze</u>
2017.16	Reclamant
2017.23	Wijkoverleg Statenkwartier
2017.24	Reclamant
2017.25	Reclamant
2017.26 *	Duinoordschool
2017.27 *	Reclamant
2017.28	Reclamant
2017.29 *	Reclamant
2017.30 *	Reclamant
2017.31	Deutsche Internationale Schule Den Haag
2017.34 *	Reclamant

* De met * gemerkte zienswijzen zijn gelijkloidend aan de zienswijze Ra 2017.24 en zijn derhalve niet integraal opgenomen. Voor de beantwoording van deze zienswijzen wordt bij deze verwezen naar de beantwoording van Ra 2017.24.

Ontvankelijkheid zienswijzen

Gedurende de 6 weken dat het plan ter inzage heeft gelegen, konden zienswijzen door een ieder ingediend worden. In deze zienswijze kan ook een reactie opgenomen zijn op onderdelen die met het ontwerp-besluit niet worden gewijzigd. Dergelijke onderdelen uit de zienswijzen zullen niet-

ontvankelijk worden verklaard. Immers deze onderdelen zijn reeds vastgesteld. Omdat het herstelbesluit uitsluitend de hoogtes betreft kunnen de andere onderdelen niet opnieuw ter discussie worden gesteld. Uitzondering hierop vormt de Eisenhowerlaan 126-128, omdat hier niet de hoogte is aangepast, maar wel de onderbouwing in de toelichting.

Alleen die zienswijzen die zien op het onderdeel hoogtes kunnen ontvankelijk worden verklaard en in behandeling worden genomen. Uitzondering hierop vormt de Eisenhowerlaan 126-128, omdat hier niet de hoogte is aangepast, maar wel de onderbouwing in de toelichting. Om die reden worden ook zienswijzen gericht op deze locatie ontvankelijk verklaard.

Om het vorenstaande vooraf duidelijk te maken aan belanghebbenden, bewoners en geïnteresseerden is dit ook expliciet aangegeven in de publicatie en de brieven aan de indieners van eerdere zienswijzen.

Bij de reactie op de zienswijze is aangegeven of de zienswijze ontvankelijk is.

Werkwijze voor het bepalen van de goot- en nokhoogte bij het herstelbesluit

Voor het bepalen van de goot- en/of nokhoogtes op de plankaart behorend bij het herstelbesluit is de volgende werkwijze gehanteerd:

1. De basis voor de goot- en bouwhoogtes is de planologische situatie zoals opgenomen in het bestemmingsplan Statenkwartier uit 1992.:
 - a. Dit kan betekenen een hogere hoogte dan werkelijk buiten aanwezig, aangezien er geen planologische hoogte wordt wegbestemd.
 - b. Hoogtes in halve meters uit het bestemmingsplan Statenkwartier 1992 worden naar boven afgerond, bijvoorbeeld 7/10.50 wordt 7/11.
 - c. Hoogtes waarbij enkel een goothoogte was opgenomen in het bestemmingsplan Statenkwartier 1992 zijn op de plankaart voorzien van een maximale bouwhoogte die drie meter hoger ligt, aangezien hier al een planologische mogelijkheid was om een kap te realiseren. Bijvoorbeeld 7/- wordt 7/10.
2. Indien de feitelijke (ingemeten) hoogte van een gebouw hoger is dan de planologisch opgenomen hoogte dan wordt er uitgegaan van deze feitelijke hoogte (in dat geval klopte de oude hoogte niet of zijn er in de tussentijd vergunningen verleend).

In de voorschriften (algemene bepalingen inzake bouwen) van het bestemmingsplan Statenkwartier uit 1992 was de volgende regel opgenomen:

“Waar op de kaart een hoogtecategorie is aangegeven, geldt deze (maximum) hoogte, met een mogelijke afwijking van 1 meter.”

In de toelichting op het plan is het volgende hierover opgenomen:

“Voor de niet beeldbepalende panden is een afwijking van de aangegeven maximum hoogte met 1 meter toegestaan. Voor de beeldbepalende panden is de aangegeven hoogte dwingend voorgeschreven, met een mogelijke afwijking van plus of min 1 meter”.

In 1992 waren de mogelijkheden om de hoogte van panden te bepalen minder nauwkeurig dan thans het geval is. Dit kan er mede toe hebben geleid dat er nu geringe aanpassingen in de hoogte zijn opgenomen omdat de feitelijke inmeting hoger uitvalt dan de opgenomen hoogten in Statenkwartier 1992.

3. De in het bestemmingsplan op te nemen hoogtes worden naar boven afgerond op hele meters; er wordt qua hoogtes niet naar beneden afgerond.

4. Ondergeschikte bouwdelen (torentjes, schijnkappen, etc.) tellen niet mee voor de bouwhoogte.
5. Dakopbouwen die bewust op de plankaart van het bestemmingsplan Statenkwartier 2016 waren opgenomen, zijn gehandhaafd.

In uitzondering op het voorgaande en het gestelde onder punt 5 zal op één andere locatie, te weten Eisenhowerlaan 126-128, waarvoor een initiatief is ingediend, eveneens worden voorzien in een hogere hoogte dan in het bestemmingsplan Statenkwartier uit 1992 was opgenomen. Deze hoogte was reeds opgenomen in het bestemmingsplan Statenkwartier van april 2016. Doordat deze hoogte al was opgenomen in het bestemmingsplan Statenkwartier van april 2016 is in het nieuwe plan alleen de motivering, zijnde de stedenbouwkundige aanvaardbaarheid (waaronder de bezonning) opgenomen. Immers in het bestemmingsplan Statenkwartier 2016 was geen melding gemaakt van deze nieuwe ontwikkeling. Dit betekent dat de hoogte op deze locatie niet wordt aangepast. De motivering hiervoor en een nadere omschrijving van het initiatief is opgenomen in hoofdstuk 5, onder paragraaf 5.2.5 Eisenhowerlaan 126-128 van de toelichting van het ontwerp gewijzigde vaststelling (ex artikel 6:19 Awb) bestemmingsplan Statenkwartier.

Voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerp- gewijzigde vaststelling (ex artikel 6:19 Awb) bestemmingsplan Statenkwartier is per cluster van vergelijkbare panden bekeken welke hoogte was opgenomen in het bestemmingsplan Statenkwartier 1992. Dit is vergeleken met de feitelijk ingemeten hoogte. Vervolgens is bepaald wat de goot- en/of bouwhoogte zou moeten zijn. Deze goot- en bouwhoogten zijn op de verbeelding van het ontwerp opgenomen.

Het totaal van dit geheel is bijgehouden door middel van excel-lijsten. Ten behoeve van het complete overzicht is deze lijst bijgevoegd bij dit raadsvoorstel.

Behandeling zienswijzen

Ra 2017.16 Reclamant

De volgende zienswijze is geciteerd:

“Met betrekking tot het ter inzage gelegde herstelbesluit bestemmingsplan Statenkwartier wil ondergetekende graag het volgende naar voren brengen.

Het voornaamste doel van het bestemmingsplan Statenkwartier is het blijvend beschermen van het Rijksbeschermd stadsgezicht Statenkwartier. In die doelstelling past dat met betrekking tot de goot- en bouwhoogtes van de bestaande panden binnen dit bestemmingsplan de goot- respectievelijk bouwhoogte van de aanwezige panden worden aangehouden zoals die goot- en bouwhoogtes bij de bouw van de panden waren. Immers alleen dan is de conserverende werking van het bestemmingsplan gewaarborgd.

Of in het kader van het herstelbesluit op de nieuwe verbeelding/hoogtekaart voorkomende goot- respectievelijk bouwhoogtes van de panden hieraan de hand is gehouden, valt voor ondergetekende niet op te maken omdat bij de op 14 februari jl. door de gemeente georganiseerde inloopbijeenkomst wel de nieuwe kaart (behorend bij het herstelbesluit) voorhanden was maar niet de kaart waarop de oorspronkelijke, in het bestemmingsplan Statenkwartier 1992 voorkomende goot- en bouwhoogtes staan vermeld. Raadpleging via internet van de diverse bestanden lijkt er echter op te wijzen dat op een groot aantal plaatsen op de verbeelding behorend bij het herstelbesluit hogere goot- respectievelijk bouwhoogtes staan aangegeven dan op de plankaart bij het bestemmingsplan Statenkwartier 1992. Voor deze wijziging wordt geen enkele verklaring gegeven. De noodzaak daarvoor lijkt niet aanwezig, zeker niet als men de conserverende werking voor ogen houdt. Voor zover goot-en bouwhoogtes op de bij het herstelbesluit behorende verbeelding afwijken van de goot- en bouwhoogtes op de bij

het bestemmingsplan Statenkwartier 1992 behorende kaart, maakt ondergetekende dan ook hiertegen bezwaar om reden dat daardoor de bestaande, te conserveren situatie niet wordt gehandhaafd en afwijkingen niet worden toegelicht of onderbouwd.

Ondergetekende wijst er voorts op dat de thans op de verbeelding voorkomende goot- en bouwhoogtes betekenis missen indien van die hoogtes afwijking mogelijk wordt gemaakt. Ondergetekende mist dan ook een aanduiding dat die hoogtes dwingend zijn voorgeschreven en dat daarvan niet mag worden afgeweken. Anders blijft de vermelding van de goot- en bouwhoogtes in feite een wassen neus omdat, naar de ervaring leert, de gemeente dan zonder het conserverend karakter dat aan die hoogtes is verbonden afwijkingen kan vergunnen, zoals ook gebleven is bij een aantal opgetrokken dakopbouwen binnen het plangebied.

Ondergetekende is in dat kader opgevallen dat bijvoorbeeld op de thans voorliggende verbeelding met betrekking tot het perceel Frankenslag 114A wordt uitgegaan van een bouwhoogte die niet de oorspronkelijke is, waarschijnlijk op basis van een inmiddels opgetrokken dakopbouw, waarvoor de vergunningverlening nog niet onherroepelijk is. Op die manier neemt de gemeente bij het herstelbesluit een voorschot op een beslissing die nog genomen moet worden.

Voor het overige handhaaft ondergetekende haar bezwaren tegen de mogelijkheid die het bestemmingsplan biedt om binnen het Rijksbeschermd stadsgezicht dakopbouwen te vergunnen, gelijk zij die al eerder aan uw raad heeft voorgelegd.

Ondergetekende verzoekt uw raad met deze zienswijze rekening te houden en de thans voorliggende verbeelding dienovereenkomstig aan te passen.”

Na ontvangst van deze zienswijze is vanuit de ambtelijke organisatie contact opgenomen met de indiener van de zienswijze om te vragen welke panden worden bedoeld, zodat deze in het kader van de zorgvuldigheid nogmaals gecontroleerd konden worden. De indiener van de zienswijze heeft vervolgens onderstaande e-mail verzonden en verzocht om deze toe te voegen aan de ingediende zienswijze.

“Gaarne reageer ik op uw mailbericht van 13 maart 2017 betreffende de zienswijze herstelbesluit bestemmingsplan Statenkwartier.

U maakt in dit bericht melding van het ook al door mij geconstateerde feit dat op de plankaart behorende bij het herstelbesluit op een groot aantal plaatsen andere goot- respectievelijk bouwhoogtes staan vermeld dan op de plankaart behorende bij het bestemmingsplan Statenkwartier 1992.

Volgens u is in een aantal gevallen sprake van afwijkende hoogtes vanwege het bij de inmeting constateren van afwijkende feitelijke hoogtes dan wel vanwege het feit dat voor een hogere goot- of bouwhoogte een omgevingsvergunning is verstrekt.

Dat laatste is voor mij, zeker binnen het door u gestelde tijdsbestek, nagenoeg onmogelijk na te gaan omdat dit zou betekenen dat van alle panden met een afwijking door mij zou moeten worden nagegaan of er een die afwijking legitimerende omgevingsvergunning is. Volgens mij ligt het op de weg van de gemeente om bij de gewijzigde plankaart aan te geven op welke plaatsen dit het geval is. Ten aanzien van bij feitelijke meting geconstateerde afwijking moet ik opmerken dat die feitelijke metingen nergens te vinden zijn. Waar men er toch van uit mag gaan dat de op de plankaart 1992 voorkomende hoogtes correct zijn vastgesteld en overeenstemden met de feitelijke situatie moet ik tegenspreken dat hierin een grond voor afwijking kan zijn gelegen. In ieder geval ligt het op de weg van de gemeente dit aan te tonen.

Ik heb al in een eerder stadium melding gemaakt van het feit dat het mij verbaasde dat bij de voor het Statenkwartier in het Couveehuis georganiseerde voorlichtingsbijeenkomst wel de ontwerp plankaart (2017) beschikbaar was en de plankaart 2016 maar niet de plankaart 1992. Op deze wijze wordt een

burger de mogelijkheid ontnomen op een wat makkelijker manier na te gaan waar de verschillen zitten. Nu moet dit geschieden door het vergelijken van de plankaarten op het computerscherm. Gelet op de onduidelijkheid van de plankaarten en de vele kleine lettertjes en dunne streepjes een bijkans onmogelijke opgave.

Niettemin heb ik voor een gedeelte van het Statenkwartier, globaal gelegen tussen de Frederik Hendriklaan, de Statenlaan, de Doornstraat en de Johan van Oldenbarneveltlaan proberen na te gaan wat voor afwijkingen er voorkomen. Dat levert de volgende lijst op waarbij ik eerst globaal de panden benoem (op de plankaart 1992 staan geen huisnummers en op de ontwerp plankaart 2017 nummers in een zodanig klein formaat dat die nagenoeg onzichtbaar zijn), vervolgens de nieuwe goot- respectievelijk bouwhoogte voor die panden aangeef (eerst de goot- dan de bouwhoogte) en daarna de hoogte op basis van de plankaart 1992.

<i>Adres</i>	<i>Goot- en/of bouwhoogte Statenkwartier 1992</i>	<i>Goot- en/of bouwhoogte Statenkwartier 2017</i>
Frankenslag 75 – 79	7	12
Frankenslag 15 – 71	12	tot 16
Frankenslag 34 – 54	7 (goot)	8 (goot)
Frankenslag 56 – 80	10,50	8/11 en 10/13
Frankenslag 130 – 140	7	9/11
Frankenslag 144 – 146	10,5	11/14
Frankenslag 150 – 160	10,5	11/14-17
Frankenslag 162 – 170	10,5	11/14
Pr. Mauritslaan 57 – 61	10,5	11/14
Pr. Mauritslaan 41 – 53	10,5	11+12/14+17
Pr. Mauritslaan 60 – 76	7	8/11
Pr. Mauritslaan 50 – 60	7/10,5	9/1
Pr. Mauritslaan 79 – 93	7	8
Pr. Mauritslaan 90 – 98	7/10,5	9/12
Pr. Mauritsplein 12 – 18	7/10,5	9/11
Pr. Mauritsplein 6 – 13	7/10,5	9/11
Bentinckstraat 115 – 147	7/10,5	8/11
Bentinckstraat 132 – 164	7/10,5	8/11
Bentinckstraat 8 – 68	10,5 en 7/10,5	9/11
Van Weede van Dijkveltstraat 69 – 105	7/10,5	11
Johan v. Oldenbarneveltlaan 121 – 123	7	8
V. Beuningenstraat 58 – 100	10,5	11
Frankenstraat 2 – 38	10,5	12
Frankenstraat 5 – 19	10,5	8/13
Van Aerssenstraat 118 – 200	10,5	12
Van Aerssenstraat 51 – 125	10,5	11+11/14
Van Aerssenstraat 32 – 76	7	11/13
Van Aerssenstraat 15 – 31	7	7/10+7/12(15)

Gelet op de hoeveelheid door mij geconstateerde afwijkingen mag ik aannemen dat ook in de niet door mij onderzochte segmenten dit soort afwijkingen voorkomen. Maar in redelijkheid kan van mij niet verlangd worden langs de hiervoor geschetste weg alle panden in het Statenkwartier na te gaan. Het aantal thans gevonden afwijkingen is voldoende om van de gemeente Den Haag te mogen verlangen dat men de goot- en bouwhoogtes op de nieuwe plankaart beter onderbouwt en toelicht.

Ik verzoek u dit mailbericht in ieder geval bij mijn zienswijze te voegen nu dit bericht een reactie is op uw vraag naar aanleiding van de door mij ingediende zienswijze.

Ten aanzien van deze zienswijze merkt het college het volgende op:

Procedureel:

De onderhavige zienswijze is tijdig ingediend en heeft betrekking op de opgenomen hoogten in het herstelbesluit. De zienswijze is derhalve ontvankelijk. De indiener van de zienswijze handhaaft tevens haar bezwaren tegen de mogelijkheid die het bestemmingsplan biedt om binnen het Rijksbeschermd stadsgezicht dakopbouwen te vergunnen, zoals deze eerder aan de raad zijn voorgelegd en op grond waarvan ook beroep is ingesteld tegen het bestemmingsplan Statenkwartier zoals dat in april 2016 is vastgesteld. Gelet op het gestelde in artikel 6:19 Awb is het ingediende beroep tegen het vastgestelde bestemmingsplan van april 2016 automatisch ook gericht op het herstelbesluit.

Inhoudelijk:

Het college is het met indiener eens dat het blijvend beschermen van het Rijksbeschermd Stadsgezicht een belangrijk doel is het van het bestemmingsplan Statenkwartier. Hiervoor is de aanwijzing tot Rijksbeschermd stadsgezicht van belang. In dit aanwijzingsbesluit (1994) wordt immers geconcludeerd dat het bestemmingsplan Statenkwartier uit 1992 de cultuurhistorische waarden voldoende beschermt en dat daarmee dit plan is aan te merken als voldoende beschermend in het kader van de Monumentenwet 1988.

De indiener geeft aan dat voor de hoogtes van bestaande panden de hoogtes (goot- en bouw) moeten worden aangehouden zoals deze bij de bouw van de panden waren. Voor het bepalen van de goot- en nokhoogten ten behoeve van het herstelbesluit is echter de planologische situatie zoals opgenomen in het bestemmingsplan Statenkwartier uit 1992 als uitgangspunt gehanteerd. Immers, dit plan is een beschermend bestemmingsplan als bedoeld in de Monumentenwet én er is sprake van verkregen rechten op basis van dit plan. Vervolgens is beoordeeld of de feitelijk gemeten hoogten hoger zijn dan de maximaal toegestane hoogten in het bestemmingsplan Statenkwartier uit 1992. Daar waar dit het geval was, is een hogere hoogte opgenomen. In de beschrijving werkwijze voor het bepalen van de goot- en nokhoogte bij het herstelbesluit is opgenomen hoe de opgenomen hoogten in het herstelbesluit tot stand zijn gekomen.

De indiener geeft aan dat na raadpleging van diverse bestanden het erop lijkt dat op een groot aantal plaatsen op de verbeelding hogere hoogten op panden zijn opgenomen. Voor deze wijziging wordt volgens indiener geen verklaring gegeven. Na ontvangst van deze zienswijze is vanuit de ambtelijke organisatie contact opgenomen met de indiener van de zienswijze om te vragen welke panden worden bedoeld, zodat deze in het kader van de zorgvuldigheid nogmaals gecontroleerd konden worden. Aan het einde van de beantwoording van de ingediende zienswijze zal nader op deze adressen worden ingegaan.

Indiener wijst erop dat de hoogten op de verbeelding betekenis missen indien van die hoogten afwijkingen worden mogelijk gemaakt. De indiener verzoekt dan ook om de hoogten dwingend voor te schrijven en dat afwijking(en) niet zijn toegestaan. De systematiek van een bestemmingsplan gaat uit van toelatingsplanologie. Dit betekent dat hoogten (en/of bestemmingen, functies etc.) niet afgedwongen kunnen worden. Ook is het niet mogelijk om in een bestemmingsplan op te nemen dat de hoogten dwingend zijn voorgeschreven en afwijkingen

niet mogelijk zijn. Vanuit de rijksoverheid zijn mogelijkheden geschept om af te kunnen wijken van het bestemmingsplan (via de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht en het Besluit omgevingsrecht door middel van een omgevingsvergunning). Het is niet mogelijk om dergelijke aanvragen op voorhand te weren, omdat een bestemmingsplan niet een wet in formele zin teniet kan doen. Indien een dergelijke aanvraag wordt ingediend, moet de gemeente de aanvraag beoordelen en een belangenafweging maken. In deze afweging worden alle belangen betrokken, die van aanvrager maar ook die van de (directe) omgeving, waaronder ook het Rijksbeschermd stadsgezicht valt. Hierbij geldt echter wel (ook aangegeven in het raadsvoorstel van het bestemmingsplan Statenkwartier uit 2016) dat een aanwijzing tot Rijksbeschermd stadsgezicht niet betekent dat er geen enkele ontwikkeling (meer) mogelijk is. Elke aanvraag die bij de gemeente binnenkomt, wordt voorzien van een individuele beoordeling met de feiten en omstandigheden op dat moment. Er volgt dan uiteraard wel een beoordeling aan de hand van de cultuurhistorische waarden van het rijksbeschermd stadsgezicht en een toetsing door de welstands- en monumentencommissie.

Indiener wijst erop dat voor het perceel Frankenslag 114A wordt uitgegaan van een hoogte die niet de oorspronkelijke is, waarschijnlijk op basis van een inmiddels opgetrokken dakopbouw, waarvoor de vergunningverlening nog niet onherroepelijk is. Indiener is van mening dat op deze manier een voorschot wordt genomen op een beslissing die nog genomen moet worden. Op het moment van de terinzagelegging van het herstelbesluit was voor de dakopbouw op dit perceel reeds een vergunning verleend. Deze is inderdaad nog niet onherroepelijk, op dit moment loopt nog een beroep bij de rechtbank. Op 14 maart heeft in dit kader zitting plaatsgevonden en in beginsel volgt dan uitspraak binnen 6 weken. Deze is nog niet binnen. Bij het opstellen van bestemmingsplannen wordt rekening gehouden met reeds verleende vergunningen ook al zijn deze nog niet onherroepelijk. Indien dit namelijk niet zou gebeuren zal bij het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan de nieuwe bebouwing direct worden wegbestemd, hetgeen een onwenselijke situatie is. In dit kader is het dus raadzaam dat burgers die bezwaar hebben gemaakt tegen de omgevingsvergunning op dit punt ook een zienswijze indienen tegen het opnemen van de vergunde bebouwing in het bestemmingsplan.

Voor wat betreft de mogelijkheid voor opbouwen aan de Frankenslag merkt het college op dat er één opbouw onherroepelijk is vergund (Frankenslag 122). In dezelfde straat is een tweede opbouw inmiddels vergund, maar nog niet onherroepelijk (Frankenslag 114A). Een derde opbouw betreft de Frankenslag 108. Gelet op de precedentwerking zal daarom het hele blokje worden voorzien van dezelfde maximale goot- en bouwhoogte, zodat ook de tussenliggende panden eenzelfde dakopbouw (of kapverdieping) kunnen realiseren. Dit zal de eenheid van de gevelrij juist ten goede komen en is tevens conform het gestelde in het raadsbesluit ten behoeve van de vaststelling van het bestemmingsplan Statenkwartier in april 2016.

In tegenstelling tot hetgeen indiener aangeeft is de opbouw op nummer 114A nog niet verwerkt op de plankaart van het herstelbesluit. Dit zal alsnog via de ambtshalve wijzigingen worden gedaan.

Het college is de indiener zeer erkentelijk voor de zeer uitgebreide reactie die indiener heeft gestuurd naar aanleiding van het verzoek om nader inzicht te geven in de panden waarvan het vermoeden bestond dat de hoogten niet correct op de verbeelding van het herstelbesluit zijn aangegeven. Zoals hierboven is vermeld, zijn deze adressen nogmaals beoordeeld. In onderstaande tabel zijn in de bovenste regel de panden opgenomen zoals aangegeven door indiener, in de tweede regel is de controle en reactie van de gemeente opgenomen.

Adres	Goot- en/of bouwhoogte Statenkwartier 1992	Feitelijke Hoogte (ingemeten hoog	Goot- en/of bouwhoogte Statenkwartier 2017	Toelichting

Frankenslag 75 – 79	7		12	
	-/10,5	-/12	-12	Hoogten zijn conform inmeting
Frankenslag 15 – 71	12		tot 16	
	7/- 10,5/	Verschillende hoogten tussen 8-16 m	8/11, 13/16 en 12/15	Hoogten zijn conform inmeting
Frankenslag 34 – 54	7 (goot)		8 (goot)	
	7/10,5	8/11	8/11	Hoogten zijn conform inmeting
Frankenslag 56 – 80	10,50		8/11 en 10/13	
	-/10,5	-/11 en 12/14	8/11 en 12/14	Hoogten zijn conform inmeting
Frankenslag 130 – 140	7		9/11	
	7/-	9/11	9/11	Hoogten zijn conform inmeting
Frankenslag 144 – 146	10,5		11/14	
	10,5/-	-/11	11/14	Hoogten zijn conform Statenkwartier 1992
Frankenslag 150 – 160	10,5		11/14-17	
	10,5/-	11/11, 11/17 en 11/18	11/14, 11/17 en 11/18	Hoogten zijn conform inmeting
Frankenslag 162 – 170	10,5		11/14	
	10,5/-	-/11	11/14	Hoogten zijn conform Statenkwartier 1992
Pr. Mauritslaan 57 – 61	10,5		11/14	
	10,5/-	-/14	11/14	Hoogten zijn conform inmeting
Pr. Mauritslaan 41 – 53	10,5		11+12/14+17	
	7/10,5 10,5/-	Verschillende hoogten tussen 7-16 m	7/11, 11/13, 11/14 12/14, 12/15 en 13/16	De hoogten van 49-53 zijn conform inmeting. De hoogten van 43 en 45 zijn niet correct. Deze worden aangepast van 11/14 en 11/13 naar -/11
Pr. Mauritslaan 60 – 76	7		8/11	
	7/- 7/10,5	8/11 en 9/11	8/11 en 9/11	Hoogten zijn conform inmeting
Pr. Mauritslaan 50 – 60	7/10,5		9/1	
	7/10,5	9/11	9/11	Hoogten zijn conform inmeting
Pr. Mauritslaan 79 – 93	7		8	
	-/7	-/8	-/8	Hoogten zijn conform inmeting
Pr. Mauritslaan 90 – 98	7/10,5		9/12	
	7/10,5	9/12	9/12	Hoogten zijn conform inmeting
Pr. Mauritsplein 12 – 18	7/10,5		9/11	

(13-18)	7/10,5	-/11	9/11	Hoogten zijn conform inmeting
Pr. Mauritsplein 6 – 13 (6-12)	7/10,5 7/10,5	 9/11	9/11 9/11	 Hoogten zijn conform inmeting
Bentinckstraat 115 - 147	7/10,5 7/10,5	 8/-	8/11 8/11	 Er is geen bouwhoogte gemeten, alleen goothoogte. bouwhoogte is overgenomen uit Statenkwartier 1992.
Bentinckstraat 132 – 164	7/10,5 7/10,5	 8/11	8/11 8/11	 Hoogten zijn conform inmeting
Bentinckstraat 8 – 68	10,5 en 7/10,5 -/10,5, 7/10,5	 -/10 en 9/11	9/11 9/11	 De hoogten van 34-68 zijn Conform inmeting. De hoogten van 8-32 zijn niet correct. Deze worden aangepast van 9/11 naar -/11
Van Weede van Dijkveltstraat 69 – 105	7/10,5 7/10,5	 8/11	11 8/11	 Hoogten zijn conform inmeting
Johan v. Oldenbarnevelt- laan 121 -123	7 -/7	 -/8	8 -/8	 Hoogten zijn conform inmeting
V. Beuningstraat 58 – 100	10,5 -/10,5	 -/10	11 -/11	 Hoogten zijn conform Statenkwartier 1992
Frankenstraat 2 -38	10,5 -/10,5	 -/13	12 -/12	 De inmeting en hoogten op plankkaart zijn niet correct. Deze hoogten worden aangepast van -/12 naar -/11.
Frankenstraat 5 –19	10,5 -/10,5	 9/12	8/13 8/13	 De hoogten zijn niet correct. Deze worden aangepast van 8/13 naar 9/12.
Van Aersenstraat 118 – 200	10,5 -/10,5	 -/12	12 -/12	 Hoogten zijn conform inmeting
Van Aerssenstraat 51 – 125	10,5 -/10,5	 -/11 en 11/14	11+11/14 -/11 en 11/14	 Hoogten zijn conform inmeting
Van Aerssenstraat 32 – 76	7 7/-	 8/13	11/13 11/13	 De hoogten zijn niet correct. Deze worden aangepast van 11/13 naar 8/13.

Van Aerssenstraat 15c – 31c	7 7/- en -/10,5	7/10, 7/12, 7/13 en -/11	7/10+7/12(15) 7/10, 7/12, 7/13 en -/11	De hoogten van nummers 15c-31c zijn niet correct ze komen niet overeen met Statenkwartier 1992. Deze worden aangepast van 7/10 naar 7/11.
--------------------------------	--------------------	-----------------------------	--	--

Conclusie: Uit bovenstaande tabel blijkt dat het overgrote deel van de panden in overeenstemming is met of de feitelijke inmeting of met het bestemmingsplan Statenkwartier uit 1992. Alleen bij de panden Prins Mauritslaan 43 en 45 is er aanpassing nodig van 3 meter respectievelijk 2 meter. De overige aanpassingen betreffen geringe aanpassingen (+/- 1 meter, of wijzigingen waarbij de goothoogte wel wordt aangepast maar er geen wijzigingen zijn in de bouwhoogte). Het grote aantal panden waarbij er een aanpassing is naar de feitelijke inmeting zijn situaties waarbij de afwijking binnen de marge van afronding en de +/- 1 meter betreft die, hoewel niet op de verbeelding van het Statenkwartier was aangegeven wel in de voorschriften van de regels was opgenomen. Zie hiervoor ook hetgeen is opgenomen onder het kopje “Werkwijze voor het bepalen van de goot- en nokhoogte bij het herstelbesluit”.

In tegenstelling tot hetgeen indiener aangeeft, is het aantal geconstateerde afwijkingen beperkt ten opzichte van de toegestane hoogten in het bestemmingsplan Statenkwartier 1992. In één geval was inderdaad sprake van een hoogte waarbinnen het mogelijk was een opbouw te realiseren. De overige aanpassingen betreffen hoogten in afronding. Al deze hoogten zullen via de staat van wijzigingen worden aangepast. In een bijlage bij het raadsvoorstel is een volledige lijst van alle panden in het Statenkwartier opgenomen met daarbij een overzicht van de hoogten in het bestemmingsplan Statenkwartier uit 1992, de feitelijke inmeting en de uiteindelijk opgenomen hoogten in het herstelbesluit. De panden die indiener heeft aangegeven zullen via de Staat van wijzigingen worden aangepast in dit overzicht (na vaststelling van het plan door de gemeenteraad).

Gelet op voorgaande reactie acht het college de zienswijze gegrond voor wat betreft de aanpassingen in de hoogten van panden en voor het toevoegen van de overzichtlijst en voor het overige ongegrond.

Ra 2017.23 Wijkoverleg Statenkwartier

De volgende zienswijze is geciteerd:

“Hierbij dient de Stichting Wijkoverleg Statenkwartier (verder: het Wijkoverleg) haar zienswijze in met betrekking tot het herstelbesluit bestemmingsplan Statenkwartier. Het Wijkoverleg heeft blijkens zijn statuten ten doel "in overleg met de bewoners een goed woon-en leefklimaat in de wijk te bevorderen en in stand te houden, alsmede het cultuurhistorisch karakter van de wijk te behouden". Het Wijkoverleg is derhalve belanghebbende bij het voorgenomen herstelbesluit.

1. Inleiding en algemene opmerking

Het Wijkoverleg is van mening dat de gemeenteraad begin 2016 op juiste gronden heeft vastgesteld dat het nieuwe bestemmingsplan vooral ten doel heeft het unieke karakter van het Statenkwartier te beschermen, een wijk met een sterk cultuurhistorisch karakter, een bijzondere ruimtelijke kwaliteit en een specifieke bebouwing met veel grote eengezinswoningen en herenhuizen, die een prettige leefomgeving biedt met veel rijks- en gemeentelijke monumentale gebouwen. Dit unieke karakter van de wijk wordt juridisch (tevens) beschermd op basis van de status als rijksbeschermd stadsgezicht (ex art. 35 Monumentenwet). Dat uw raad dit oordeel over het karakter van het plangebied deelt, volgt ook uit de toelichting bij het in april 2016 vastgestelde bestemmingsplan

Statenkwartier. Zo wordt gesteld: "De waarden die ten grondslag liggen aan de aanwijzing van het gebied tot beschermd stadsgezicht worden met dit bestemmingsplan beschermd."1 (Zie de toelichting bij de planregels, p. 7.) Terecht is, direct na de constatering van de gemaakte fouten, eind september 2016 een voorbereidingsbesluit genomen. Het besluit betreft die gedeelten van het plangebied waar foutieve goot- en bouwhoogten zijn opgenomen. Het voorbereidingsbesluit is volgens de gemeente mede genomen teneinde ongewenste bouwinitiatieven tegen te gaan.

Tot zover kunnen wij de inzet van de gemeente om de gemaakte fouten met de grootst mogelijke spoed en zorgvuldigheid te herstellen volgen en onderschrijven.

Teleurstellend en tegelijkertijd uiterst verontrustend is, dat wij nu toch genoodzaakt zijn een zienswijze in te dienen en bezwaar aan te tekenen tegen die onderdelen van dit herstelbesluit die ons inziens haaks staan op of, sterker nog, geheel in tegenspraak zijn met de intentie van de gemeente om "slechts" een correctie uit te voeren op abusievelijke gemaakte fouten. Ook hebben wij gereede twijfels of daarmee de conserverende werking van het bestemmingsplan weer wordt herstelt.

2. Belangrijk hoger nieuwbouwplan Eisenhowerlaan 126-128 wordt via sluiproute herstelbesluit mogelijk gemaakt

In de brief van de gemeente Den Haag aan de Wijkorganisatie Statenkwartier over de ter hand genomen herziening van het bestemmingsplan (dd. 23 januari 2017, DSO 2017 /52II) staat heel duidelijk aangegeven wat de reikwijdte is van het voorgenomen herstelbesluit ex artikel 6:19 Awb:

"Na vaststelling van het bestemmingsplan Statenkwartier in april 2016 is geconstateerd dat bij de actualisatie van dit bestemmingsplan voor een belangrijk deel van het plangebied abusievelijk hogere goot-en bouwhoogten op de plankaart zijn opgenomen, waardoor bouwplannen mogelijk worden die hoger zijn dan de huidige bebouwing. Dit is in strijd met de bedoelde conserverende werking van het bestemmingsplan.

Om dit te herstellen is een herstelbesluit ex artikel 6: 19 Awb voorbereid."

Bij toeval en tot onze grote verbazing werden wij attent gemaakt op een in het herstelbesluit opgenomen forse aanpassing van de goot- en bouwhoogte van de panden Eisenhowerlaan, hoek Prins Mauritslaan (Eisenhowerlaan 126-128). Dit betreft echter geenszins een correctie van een abusievelijk opgenomen hoogte om de bestaande situatie alsnog recht te doen. Integendeel: de aanpassing betreft juist een belangrijke verhoging ten opzichte van de actuele goot- en bouwhoogte. Dit om een bouwplan, dat nog niet eens formeel is ingediend, mogelijk te maken. Zelfs de beginselaanvraag voor dit nieuwbouwinitiatief is bij de gemeente ingediend nadat het genoemde voorbereidingsbesluit van eind september 2016 was ingegaan. De wijkorganisatie en in feite alle wijkbewoners zijn aldus niet alleen foutief door de gemeente geïnformeerd; de herziening wordt aldus ook gebruikt (of beter gezegd: misbruikt) om een nieuw bouwinitiatief alvast mogelijk te maken. En dat zelfs zonder dat het bouwplan formeel is ingediend en bij omwonenden en belanghebbenden bekend is. Deze maken zich nu al grote zorgen over de voorgenomen sloop van de huidige kantoorbebouwing en de impact van de nieuwbouw van 42 luxe appartementen.

Mocht u als gemeenteraad al bereid zijn om medewerking te verlenen aan een dergelijk "bouwplan", dan op basis van een formeel ingediende bouwplanvraag en in een aparte afwijkingsprocedure in plaats van de nu gekozen sluiproute. Een sluiproute die bovendien openingen biedt voor precedentwerking, omdat de nieuwe afwijkende hoogtemaat in uw ogen kennelijk als motivering kan worden gebruikt voor een volgende afwijking (zoals nu is gebeurd via de verwijzing naar Europol).

Wij tekenen dan ook formeel bezwaar aan tegen de in deze herziening toegelaten goot-en bouwhoogten op deze locatie Eisenhowerlaan 126-128.

3. De hersteloperatie doet onvoldoende recht aan het voornemen het conserverende karakter van het bestemmingsplan te herstellen

Naast de bezwaren die wij hebben ten aanzien van de hiervoor genoemde locatie Eisenhowerlaan, is ons ook de navolgende inbreuk op het conserverende karakter opgevallen.

Bij lange na niet overal in deze herziening is de actuele goot-en bouwhoogte maatgevend voor de maten die worden toegelaten in deze herziening. Illustratief, maar zeker niet uniek, is in dit verband de situatie Van Bleiswijkstraat. Daar is de thans aangegeven goot-en bouwhoogte beduidend hoger (> 1 meter) dan de actuele situatie. Enkel en alleen omdat de gemeente in het verleden in deze straat een enkele dakopbouw bij een woning heeft toegelaten. De daarmee ontstane nieuwe goot-en bouwhoogte voor één pand wordt nu maar meteen gehanteerd als maatgevend voor de gehele straat.

Inmiddels is duidelijk geworden dat op grote schaal in het plangebied het herstelbesluit wordt gebruikt om goot-en bouwhoogtes te verhogen en afwijkingen van de oorspronkelijke situatie alsnog te uniformeren en te legaliseren. Helaas blijkt de gemeente niet in staat, bijvoorbeeld door een helder wijzigingsoverzicht, transparant aan te geven welke wijzigingen nu het gevolg zijn van de in 2016 'abusievelijk' gemaakte fouten en met dit herstelbesluit feitelijk worden gecorrigeerd.

Duidelijk is dat aanvullend op de in 2016 gemaakte fouten terloops wijzigingen zijn meegenomen en doorgevoerd in dit herstelbesluit die leiden tot het toestaan van hogere goot-en bouwhoogten. Dit is voor ons onacceptabel en staat haaks op de beoogde conserverende opzet van het bestemmingsplan en de daaraan verbonden opdracht voor de gemeentelijke instanties het unieke stedenbouwkundige karakter van het rijksbeschermd plangebied ook daadwerkelijk actief te handhaven.

In dit verband is het van belang om te melden dat het bestemmingsplan Statenkwartier 1992 feitelijk geen mogelijkheden kende om in het rijksbeschermd stadsgezicht dakopbouwen aan te brengen. De ontstane uitzonderingen zijn dan ook geformaliseerd aan de hand van afwijkingsprocedures.

Eens te meer is het daarmee bedenkelijk dat incidentele en individuele afwijkingen van/uitzonderingen op de regel, nu in het nieuwe plan als maatgevend voor het toepasselijk regime worden gehanteerd. Anders gezegd: het mag ons inziens nooit de bedoeling zijn dat in het verleden toegestane of gedoogde afwijkingen ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan, nu maatgevend worden (waardoor de cumulatieve bedreiging van het stadsgezicht alleen maar verder toeneemt).

4.Toenemende zorg over de wijze waarop de gemeente het belang van het rijksbeschermd stadsgezicht ondergeschikt maakt aan andere belangen

De hiervoor geuite bezwaren passen bij onze voortdurend toenemende bezorgdheid over het cumulatieve karakter van de afwijkingsmogelijkheden en de in onze ogen royale toepassing daarvan. Deze bedreigen het unieke stadsgezicht en karakter van onze wijk (zie onze eerder ingediende zienswijze bij het bestemmingsplan 2016 dd. 12-11-2016). Wij hebben hierbij expliciet verwezen naar veranderingen in hoogte door de aanleg van dakterrassen en dakopbouwen (al dan niet in combinatie met woningsplitsing).

Wij hebben de stellige indruk dat de gemeente bij de vergunningverlening de grenzen van het bestemmingsplan niet alleen opzoekt maar ook oprekt, door de royale toepassing van kruimelbesluiten en afwijkingsbevoegdheden. Het is bijzonder spijtig te moeten constateren dat, onder het voorwendsel van een herstelbesluit om het conserverende karakter te herstellen, heimelijk lijnen worden uitgezet waarmee individuele uitzonderingen en gedoogsituaties ("bouwzonden") uit het verleden tot generieke norm worden verheven.

Wij constateren dat de individuele en commerciële belangen van aannemers, projectontwikkelaars en woningbezitters prevaleren boven het collectieve belang van het actief handhaven van het unieke stedenbouwkundige karakter van onze wijk. Wij dringen er met klem op aan de praktijk van de ruimhartige toepassing van de afwijkingsbevoegdheid aan te passen en drastisch te beperken, aangezien hiermee het conserverende karakter van het bestemmingsplan wordt ondermijnd.

5.Misleidende informatiepolitiek over reikwijdte herziening

In de eerder aangehaalde brief van de gemeente Den Haag aan de Wijkorganisatie Statenkwartier worden doel en reikwijdte van het herstelbesluit duidelijk omschreven. In exact dezelfde bewoordingen is dit herstelbesluit ook aangekondigd in openbare publicaties zoals het Gemeenteblad (25-01-2017).

Burgers van Den Haag is hiermee voorgehouden dat de gemeente om '*de conserverende werking van het bestemmingsplan weer te herstellen*' slechts een aantal 'abusievelijk' gemaakte fouten wilde corrigeren. Bovendien wilde men ons doen geloven dat deze correctie vooral bedoeld was om ongewenste "bouwplannen hoger dan de huidige bebouwing" te voorkomen. De gemeente heeft hiermee de indruk willen wekken van een uiterst voortvarende, zorgvuldige en correcte werkwijze.

Helaas moeten wij op basis van werkelijke feiten constateren dat het tegendeel het geval is. De reikwijdte van het voorliggende herstelbesluit gaat beduidend verder dan slechts het herstellen van enkele abusievelijk gemaakte fouten in het BP 2016. Ook hebben wij geen vertrouwen dat de gemeente serieus werk maakt van het herstel van de conserverende werking van het bestemmingsplan.

De informatiepolitiek van de gemeente rond dit besluit beschouwen wij daarom als onvolledig, niet transparant en op onderdelen zelfs ronduit misleidend.

6.Conclusie

Gelet op het bovenstaande concludeert het Wijkoverleg Statenkwartier dat het herstelbesluit bestemmingsplan Statenkwartier in de voorliggende vorm niet kan worden vastgesteld. Het Wijkoverleg verzoekt de gemeenteraad om een nieuw herstelbesluit waarbij

- a) niet vooruitgelopen wordt op lopende of mogelijke bouwaanvragen (zie voorbeeld Eisenhowerlaan);
- b) geen sluipende uniformering en verruiming van goot-en bouwhoogtes plaatsvindt t.o.v. het bestemmingsplan 1992;
- c) transparant wordt gemaakt (bv. via een wijzigingsoverzicht) op welke punten de goot-en bouwhoogtes t.o.v. het in april 2016 vastgesteld plan zijn 'gecorrigeerd'."

Ten aanzien van deze zienswijze merkt het college het volgende op:

Procedureel:

De onderhavige zienswijze is tijdig ingediend en heeft betrekking op de opgenomen hoogten in het herstelbesluit. De zienswijze is derhalve ontvankelijk.

Inhoudelijk:

Ad. 1:

In het kader van het herstelbesluit is net als bij de totstandkoming van het bestemmingsplan Statenkwartier gesproken met het Wijkoverleg Statenkwartier. Deze gesprekken zijn constructief verlopen. Het college is erkentelijk dat het wijkoverleg wederom op zeer grondige wijze naar het ontwerp-herstelbesluit heeft gekeken. Het college betreurt het dat het Wijkoverleg zich genoodzaakt voelde om een zienswijze in te dienen omdat het van mening is dat er onderdelen zijn die haaks staan op of geheel in tegenspraak zijn met de intentie van de gemeente om slechts een correctie uit te voeren op abusievelijke fouten. Ook heeft het Wijkoverleg twijfels of de conserverende werking weer wordt hersteld. Na ontvangst van deze zienswijze is per e-mail contact gezocht met het Wijkoverleg. Naar aanleiding daarvan heeft op verzoek van de gemeente een tweede gesprek plaatsgevonden waarbij het Wijkoverleg zorgen heeft geuit ten aanzien van het herstelbesluit en ook met name de toenemende zorg over de wijze waarop de gemeente het belang van het rijksbeschermd stadsgezicht ondergeschikt maakt aan andere belangen. Vanuit de gemeente is een toelichting gegeven op de systematiek en de totstandkoming van het herstelbesluit.

Ad 2:

Het wijkoverleg geeft aan dat het nieuwbouwplan aan de Eisenhowerlaan 126-128 via sluiproute van het herstelbesluit mogelijk wordt gemaakt. Bij toeval is het wijkoverleg bekend geworden met de hogere hoogte. Het wijkoverleg geeft hierbij aan dat het hier gaat om een bouwplan dat formeel nog niet is ingediend en de beginselaanvraag is pas na het voorbereidingsbesluit ingediend. Het wijkoverleg pleit voor een aparte afwijkingsprocedure in plaats van de nu gekozen sluiproute.

Anders dan het wijkoverleg aangeeft, is er geen sprake van een aanpassing van de goot- en bouwhoogte van het pand Eisenhowerlaan/hoek Prins Mauritslaan ten opzichte van het bestemmingsplan Statenkwartier 2016. De goot- en bouwhoogte van dit pand zijn ongewijzigd gebleven. Het herstelbesluit dient namelijk om goot- en bouwhoogten aan te passen van panden waar abusievelijk een te hoge goot- en/of bouwhoogte was opgenomen. Daar was op deze locatie echter geen sprake van. Op basis van het initiatief dat reeds eind 2015 in het Haags Initiatieven Team is behandeld, zijn in het bestemmingsplan Statenkwartier 2016 een goothoogte van 12 meter en een hoogte van 17 meter opgenomen. Tegen deze goot- en bouwhoogte zijn destijds geen zienswijzen ingediend. De raad heeft vervolgens ingestemd met het bestemmingsplan en daarna is niemand in beroep gegaan bij de Raad van State tegen de goot- en bouwhoogte ter plaatse van dit pand.

Omdat er geen sprake was van een fout, zijn de goot- en bouwhoogte in het herstelbesluit dus niet aangepast. Wel ontbrak er in het bestemmingsplan Statenkwartier 2016 een stedenbouwkundige onderbouwing van het initiatief. Dit is met het herstelbesluit hersteld doordat er een onderbouwing is toegevoegd aan de toelichting van het bestemmingsplan. In het kader van de onderbouwing is tevens een bezonningsonderzoek uitgevoerd. Uit dat onderzoek is gebleken dat de bezonning van de omliggende panden voldoet aan de normen die de gemeente Den Haag daarvoor hanteert. Het voorgaande is ook in de samenvatting van het plan beschreven.

Er is dus kortom met het nemen van dit herstelbesluit geen sprake van een sluiproute voor het mogelijk maken van het initiatief, aangezien het geen wijziging betreft ten opzichte van het bestemmingsplan Statenkwartier uit 2016. Het herstelbesluit wordt niet gebruikt om deze ontwikkeling mogelijk te maken. Dat was immers al geregeld met het vaststellen van het bestemmingsplan Statenkwartier 2016.

Ad. 3.

Het wijkoverleg geeft aan dat bij lange na niet overal de actuele goot- en/of bouwhoogte maatgevend is geweest voor de maximale goot- en/of bouwhoogte opgenomen in het herstelbesluit. Als voorbeeld noemt het wijkoverleg de Van Bleiswijkstraat. Naar aanleiding van de zienswijze heeft het college gekeken naar de afweging die is gemaakt ter plaatse van de Van Bleiswijkstraat bij de totstandkoming van de plankaart behorend bij het herstelbesluit.

Adres	Goot- en/of bouwhoogte Statenkwartier 1992	Feitelijke Hoogte (ingemeten hoogte)	Goot- en/of bouwhoogte Statenkwartier 2017	Toelichting
Van Bleiswijkstraat 50-64	10,5/14	11 (b)	11/14	In overeenstemming met hoogten Statenkwartier 1992
Van Bleiswijkstraat 66-68	10,5/14	5/11 + 3 (b)	11/14	In overeenstemming met hoogten Statenkwartier 1992

Voor een deel van de Van Bleiswijkstraat is inderdaad een hoogte opgenomen die afwijkt van de feitelijke hoogte. Hier is in het herstelbesluit aangesloten bij de bestaande rechten uit het voorgaande bestemmingsplan. In gevallen waarbij de feitelijke ingemeten hoogte hoger is dan de maximaal toegestane hoogte in het voorgaande bestemmingsplan ofwel gevallen waarin na vaststelling van het voorgaande bestemmingsplan een (omgevings)vergunning is verleend voor een hogere goot- en/of bouwhoogte wordt de feitelijke goot- en/of bouwhoogte opgenomen. In dit geval is de feitelijke hoogte echter lager dan de planologisch toegestane hoogte uit het voorgaande bestemmingsplan (Statenkwartier 1992) en is dus de planologisch toegestane hoogte

opgenomen op de nieuwe plankaart. Zie voor meer uitleg over de gevolgde werkwijze onder het kopje “Werkwijze voor het bepalen van de goot- en nokhoogte bij het herstelbesluit”. Deze systematiek is in het hele plangebied toegepast en tevens in alle andere conserverende bestemmingsplannen die de afgelopen jaren in het kader van de actualisering van verouderde bestemmingsplannen zijn vastgesteld.

In een bijlage bij het raadsvoorstel is een volledige lijst van alle panden in het Statenkwartier opgenomen met daarbij een overzicht van de hoogten in het bestemmingsplan Statenkwartier uit 1992, de feitelijke inmeting en de uiteindelijk opgenomen hoogten in het herstelbesluit.

Het wijkoverleg spreekt in haar zienswijze over “in het verleden toegestane of gedoogde afwijkingen”, die maatgevend zijn voor de hoogten op de plankaart behorend bij het herstelbesluit. Er is echter geen sprake van gedoogde afwijkingen die maatgevend zijn geweest voor de hoogten op de plankaart. Als die er wel waren geweest, dan had er bovendien alsnog een afweging plaats gevonden tussen legaliseren en handhaven.

Ad. 4:

Het Wijkoverleg uit de toenemende bezorgdheid over het cumulatieve karakter van de afwijkmogelijkheden en de royale toepassing daarvan. Zij constateert dat de individuele belangen en commerciële belangen van aannemers, projectontwikkelaars en woningbezitters prevaleren boven het collectieve belang van het actief handhaven van het stedenbouwkundige karakter van de wijk. Zij dringt er daarom met klem op aan om de ruimhartige toepassing van kruimelontheffingen en afwijkmogelijkheden drastisch te beperken, aangezien daarmee het conserverende karakter van het bestemmingsplan wordt ondermijnd.

De systematiek van een bestemmingsplan gaat uit van toelatingsplanologie. Dit betekent dat hoogten (en/of bestemmingen, functies etc.) niet afgedwongen kunnen worden. Ook is het niet mogelijk om in een bestemmingsplan op te nemen dat de hoogten dwingend zijn voorgeschreven en afwijkingen niet mogelijk zijn. Vanuit de rijksoverheid zijn mogelijkheden gecreëerd om af te kunnen wijken van het bestemmingsplan (via de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht en het Besluit omgevingsrecht door middel van een omgevingsvergunning). Het is niet mogelijk om dergelijke aanvragen op voorhand te weren. Indien een dergelijke aanvraag wordt ingediend, moet de gemeente de aanvraag beoordelen en een belangenafweging maken. In deze afweging worden alle belangen betrokken, die van aanvrager maar ook die van de (directe) omgeving, waaronder ook het Rijksbeschermd stadsgezicht valt. Hierbij geldt echter wel (ook aangegeven in het raadsvoorstel van het bestemmingsplan Statenkwartier uit 2016) dat een aanwijzing tot Rijksbeschermd stadsgezicht niet betekent dat er geen enkele ontwikkeling (meer) mogelijk is. Elke aanvraag die bij de gemeente binnenkomt, wordt voorzien van een individuele beoordeling met de feiten en omstandigheden op dat moment. In het kader van dit bestemmingsplan is het niet mogelijk om aan de wensen van het wijkoverleg tegemoet te komen. Immers, als er een afwijkmogelijkheid nodig is, past het niet in het bestemmingsplan. Indien daarvan sprake zal, zoals hierboven aangegeven, per geval een individuele beoordeling plaats vinden.

Ad. 5:

Het Wijkoverleg constateert dat de indruk die de gemeente heeft gewekt, het herstellen van de conserverende werking van het bestemmingsplan, niet juist is en dat het tegendeel het geval is. Het Wijkoverleg geeft aan geen vertrouwen te hebben dat de gemeente serieus werk maakt van het herstel van de conserverende werking van het bestemmingsplan.

Zoals ook tijdens het gesprek met het Wijkoverleg naar aanleiding van de zienswijze is aangegeven, is ten behoeve van het herstelbesluit op pandniveau een afweging gemaakt van de op te nemen hoogte in het herstelbesluit. Hier is uitgegaan van het herstellen van de conserverende werking van het bestemmingsplan, immers het bestemmingsplan uit 1992 is de absolute basis geweest voor het bepalen van de hoogte. Alleen daar waar de feitelijke hoogte reeds hoger is, is een hogere hoogte opgenomen. Deze systematiek is in het gehele

plangebied toegepast, met uitzondering van de percelen Eisenhowerlaan 126-128. Daar is echter hiervoor uitgebreid op ingegaan.

Gelet op voorgaande reactie acht het college de zienswijze gegrond voor wat betreft het toevoegen van de overzichtslijst.

Ra 2017.24 Reclamant

De volgende zienswijze is geciteerd:

“Hierbij dienen wij, een aantal naaste burens van de panden Eisenhowerlaan 126-128 en daardoor direct belanghebbenden bij mogelijke verbouw/nieuwbouw op die locatie, onze zienswijze in met betrekking tot het herstelbesluit bestemmingsplan Statenkwartier. Wij beschouwen onze zienswijze nadrukkelijk als een aanvulling op de zienswijze die is ingediend door het Wijkoverleg Statenkwartier.

Achtergrond

Het zal u niet verbazen dat wij schrokken van het bericht uit september 2016 dat bij de actualisatie van het bestemmingsplan Statenkwartier voor een belangrijk deel van het plangebied “te ruim is bestemd” en abusievelijk hogere goot- en bouwhoogten op de plankaart zijn opgenomen. Wij hebben waardering voor het feit dat u ogenblikkelijk een voorbereidingsbesluit heeft genomen om ongewenste ontwikkelingen te voorkomen en om de bedoelde conserverende werking van het bestemmingsplan te herstellen. Volgens de mededeling aan de Gemeenteraad van 17 jan. 2017 (RIS296121) is voor de goot- en bouwhoogten in principe uitgegaan van het bestemmingsplan Statenkwartier uit 1992. Maar als de feitelijke hoogte hoger is dan de planologisch opgenomen hoogte op de kaart, dan is uitgegaan van deze feitelijke hoogte: “in dat geval klopte de oude hoogte niet of zijn er in de tussentijd vergunningen verleend”. Deze procedure biedt geen enkele garantie voor de gewenste conserverende werking: het mag ons inziens nooit de bedoeling zijn dat in het verleden toegestane of gedoogde afwijkingen ten opzichte van het oorspronkelijke bestemmingsplan nu maatgevend worden (waardoor de cumulatieve bedreiging van het stadsgezicht nog verder toeneemt). Bovendien is deze gang van zaken volstrekt ondoorzichtig en daardoor voor ons oncontroleerbaar.

Bezwaar I

Het herstelbesluit dient terug te grijpen op de hoogtematen uit het bestemmingsplan uit 1992 en afwijkingen op dit uitgangspunt dienen expliciet te worden aangegeven en gemotiveerd, zodat per geval een oordeel over de wenselijkheid kan worden gegeven.

Gemeentelijke uitzondering

Uit de mededeling aan de Gemeenteraad blijkt dat binnen de gekozen benadering één expliciete uitzondering is gemaakt: Eisenhowerlaan 126-128. Uit de overzichtskaart van de foutieve hoogtes blijkt dat het pand Eisenhowerlaan 126 de code rood heeft gekregen, d.w.z. dat het op die locatie juridisch mogelijk is om extra bouwlagen te realiseren, hetgeen niet voldoet aan de conserverende doelstelling van het plan. De uitzondering is expliciet aan de Gemeenteraad gemeld, maar is niet in de openbare publicaties in het Gemeenteblad opgenomen en ook niet in de kennisgeving aan het Wijkoverleg. Dit gebrek aan openheid heeft ons pijnlijk getroffen.

Initiatiefplan

In de aangepaste Toelichting op het bestemmingsplan (nieuwe par. 5.2.5) wordt aangegeven dat voor de locatie Eisenhowerlaan 126-128 een initiatief is ingediend en dat de gemeente bereid is medewerking aan dit bouwplan te verlenen. Om dit initiatief mogelijk te maken zal een deel van de bestaande bebouwing een “iets hogere bouwhoogte” krijgen. “Iets” blijkt overigens een verhoging met 2 m. te zijn! Ruimtelijk gezien wordt dit door u

“goed voorstelbaar” geacht, met een verwijzing naar de “forse bebouwing” van Europol aan de overkant. Een voor ons cynische verwijzing, gezien de opstelling in onze wijk tegenover de bouw van de massale panden van Europol; en een volstrekte miskenning van het feit dat de locatie binnen de grenzen van het rijksbeschermd stadsgezicht is gelegen. Een bezonningsstudie zou al aangetoond hebben dat de nieuwe hoogte voldoet aan de gemeentelijke normen.

Bezwaar II

Wij maken bezwaar tegen de uitzondering voor de locatie Eisenhowerlaan 126-128. Het uitzonderingsvoorstel beoogt juist niet het herstel van de hoogtematen uit het bestemmingsplan uit 1992: de hoogtematen worden op deze locatie niet aangepast, maar alleen wordt de motivering van de in uw ogen stedenbouwkundige aanvaardbaarheid toegevoegd. Wij beschouwen dit als een oneigenlijk gebruik van de herstelprocedure en verzoeken u met klem het uitzonderingsvoorstel voor de locatie Eisenhowerlaan 126-128 te schrappen. Wij realiseren ons dat na de vaststelling van het opgeschoonde herstelbesluit desgewenst een planwijziging ten behoeve van een bouw-/verbouwplan kan worden aangevraagd, maar wij prefereren voor een dergelijke planwijziging de ‘koninklijke weg’ boven de voorgestelde sluiproute. Een sluiproute die bovendien openingen biedt voor precedentwerking, omdat de nieuwe afwijkende hoogtemaat in uw ogen kennelijk als motivering kan worden gebruikt voor een volgende afwijking (zoals nu is gebeurd via de verwijzing naar Europol). In lijn met de zienswijze van het Wijkoverleg Statenkwartier pleiten wij voor een alternatieve uitzondering voor de locatie Eisenhowerlaan 126-128: niet de hoogtematen uit 1992 aanhouden, maar goot- en nokhoogten juist verlagen naar de oorspronkelijke maten; en tegelijkertijd weer twee afzonderlijke bouwvolumes creëren. Hiermee zou de harmonie van het oorspronkelijke bebouwingspatroon zo veel mogelijk hersteld kunnen worden.

Verdere procedure

Ons is niet geheel duidelijk om welk initiatief het precies gaat: op 25 juli 2016 is een omgevingsvergunning aangevraagd voor *“het veranderen van het kantoor Eisenhowerlaan 126-128 tot 42 appartementen met parkeergarage”*, terwijl op 25 november 2016 een beginseluitspraak is aangevraagd onder een duidelijk andere titel: *“het bouwen van een woongebouw met 42 appartementen en parkeergarage ter plaatse van het te slopen kantoor Eisenhowerlaan 126 en 128”*. Deze laatste aanvraag is dus pas aangevraagd nadat de Raad een voorbereidingsbesluit had genomen om de bestaande toestand te bevriezen! Hoe dan ook wensen wij in het kader van een reguliere vergunningprocedure in de gelegenheid te worden gesteld om onze mening over het plan te geven en zo nodig aandacht te vragen voor privaatrechtelijke consequenties.

Hoewel in de lopende hersteloperatie geen ruimte wordt geboden voor het inbrengen van inhoudelijke bezwaren, willen wij toch op voorhand onze zorgen kenbaar maken over de situering van de uitrit van de parkeergarage (via een oprit over het trottoir) in de drukke en nauwe Van Bleiswijkstraat (met tweerichting verkeer): midden in een inmiddels formeel aangewezen schoolzone!”

Ten aanzien van deze zienswijze merkt het college het volgende op:

Procedureel:

De onderhavige zienswijze is tijdig ingediend en heeft betrekking op de opgenomen hoogten in het herstelbesluit. De zienswijze is derhalve ontvankelijk.

Inhoudelijk:

Bezwaar I:

Het bestemmingsplan Statenkwartier uit 1992 vormt de basis voor het bepalen van de hoogtes op de plankaart. Indien echter de feitelijke goot- en/of bouwhoogte hoger is dan de maximale hoogtes in het bestemmingsplan Statenkwartier 1992, zijn de feitelijke hoogtes opgenomen op de plankaart. Voor een nadere toelichting op deze werkwijze verwijzen wij naar de uitleg hierover onder “Werkwijze voor het bepalen van de goot- en nokhoogte bij het herstelbesluit”.

Bezwaar II:

Het herstelbesluit heeft tot doel om goot- en bouwhoogten aan te passen van panden waar abusievelijk een te hoge goot- en/of bouwhoogte was opgenomen. Het is juist dat op de bijlage bij de commissiebrief het perceel Eisenhowerlaan 126 rood is gemarkeerd. Deze kaart betrof echter sec een vergelijking tussen de hoogten op de plankaart van april 2016 en de hoogten uit het bestemmingsplan Statenkwartier 1992 danwel de feitelijk ingemeten hoogten. Uit nader onderzoek is echter gebleken dat hier op deze locatie geen sprake was van een abusievelijk opgenomen afwijkende hoogte ten opzichte van het bestemmingsplan Statenkwartier 1992, maar van een bewuste keuze. Op basis van het initiatief dat reeds eind 2015 in het Haags Initiatieven Team is behandeld, zijn in het bestemmingsplan Statenkwartier 2016 een goothoogte van 12 meter en een hoogte van 17 meter opgenomen. Tegen deze goot- en bouwhoogte zijn destijds geen zienswijzen ingediend. De raad heeft vervolgens ingestemd met het bestemmingsplan en op dit onderdeel is geen beroep ingediend bij de Raad van State. In de samenvatting van het herstelbesluit is deze uitzondering uitdrukkelijk benoemd.

Het verzoek van indiener om de goot- en nokhoogte te verlagen naar de oorspronkelijke maten (dus niet de hoogten uit het bestemmingsplan 1992) en tegelijkertijd weer twee afzonderlijke bouwvolumes te creëren is in strijd met de verkregen rechten in het bestemmingsplan Statenkwartier 1992. In dat geval worden bestaande planologische en feitelijk aanwezige mogelijkheden wegbestemd, hetgeen onwenselijk is en tot financiële schade bij de eigenaar van het pand kan leiden.

Verdere procedure:

Zoals appellanten zelf al aangeven ziet het herstelbesluit enkel op een aanpassing van goot- en/of bouwhoogten op de plankaart. De (toekomstige) ontsluiting van de parkeergarage van de ontwikkeling aan de Eisenhowerlaan 126/128 maakt inderdaad geen onderdeel uit van dit besluit. Dit is een aspect dat aan de orde zal komen in het kader van de aanvraag omgevingsvergunning. Op dat moment kunnen omwonenden hun zienswijzen en bezwaren op andere inhoudelijke punten indienen.

Gelet op voorgaande reactie acht het college de zienswijze gegrond voor wat betreft het toevoegen van de overzichtslijst.

Ra 2017.25 Reclamant

De volgende zienswijze is geciteerd:

“Ondergetekende is 29 jaar bewoner van het Statenkwartier, zeer betrokken architect en derhalve belanghebbende. Met betrekking tot het ter inzage gelegde herstelbesluit bestemmingsplan Statenkwartier wil ondergetekende graag de volgende zienswijze naar voren brengen.

De zienswijze richt zich met name op de in het herstelbesluit opgenomen forse aanpassing van de goot- en bouwhoogte van de panden Eisenhowerlaan 126-128, waartegen ondergetekende om hierna uiteengezette redenen bezwaar aantekent.

Inleiding

De oorspronkelijke bebouwing langs de Eisenhowerlaan (voorheen Stadhouderslaan) bestond - evenals de Scheveningseweg - uit enkele en dubbele vrijstaande villa's die qua volume en architectuur een harmonisch geheel vormden.

In de zeventiger jaren zijn om zuiver economische redenen een aanzienlijk aantal van deze villa's gesloopt en vervangen door kantoorpanden.

Deze kantoorpanden vormden en vormen treurige dissonanten tussen de monumentale en karakteristieke villa's.

Deze historische misstap kwam des te pijnlijker aan het licht door de jarenlange leegstand van veel dan deze kantoorpanden.

Nu deze panden noodzakelijkerwijze worden herbestemd of vervangen door nieuwbouw, dient zich een unieke kans aan om de eerder gemaakte, boven beschreven misstap tenminste gedeeltelijk te herstellen.

Eisenhowerlaan 126-128

Oorspronkelijk stonden hier 2 vrijstaande villa's, waarvan de goot- en nokhoogte aansloten bij de naastliggende bebouwing.

Het huidige pand dat daarvoor in de plaats is gekomen is nu al disproportioneel kolossaal ten opzichte van de overige panden langs deze laan, zowel in de hoogte (17 t.o.v. 14 m gemiddeld) als in de breedte.

Door het toepassen van architectonische camouflagetechnieken is destijds gepoogd dit pand van 4 respectievelijk 5 bouwlagen het aanzien te geven van 2 respectievelijk 3 bouwlagen + kap.

Wanneer het gaat om het vaststellen van toegestane goot- en bouwhoogtes dient men als uitgangspunt de oorspronkelijke hoogtes te hanteren, en niet de hoogtes ten gevolge van fouten uit het verleden.

Het doel van het bestemmingsplan dient immers o.a. bescherming en behoud van het cultuurhistorisch karakter van het Rijksbeschermd Stadsgezicht te zijn en niet het herhalen van gemaakte fouten.

Hetzelfde foutieve uitgangspunt is overigens ook gehanteerd bij het toestaan van de bouwhoogte van het pand Frankenslag 114A, op grond van de aanwezige dakopbouw van het pand 122A.

Conclusie

Om nu in het gewijzigde bestemmingsplan bij wijze van uitzondering voor het pand Eisenhowerlaan 126-128 een grotere hoogte toe te staan, is dus precies datgene wat niet moet gebeuren.

Om als rechtvaardiging om een grotere bouwhoogte te refereren aan het tegenoverliggende complex van Europol, getuigt van een totale miskenning van de status van het Statenkwartier als Rijksbeschermd Stadsgezicht.

Immers, doel daarvan is bescherming en behoud van dit cultureel erfgoed.

In tegenstelling tot wat nu dreigt te gebeuren, zou men de kans aan moeten grijpen om de harmonie met de naastliggende oorspronkelijke bebouwing weer enigszins te herstellen door de goot- en nokhoogte juist te verlagen.

Tevens zou men op deze plaats weer 2 losstaande bouwvolumes moet creëren, zoals oorspronkelijk het geval was. Moge de hierna volgende illustraties een en ander verduidelijken.

Eisenhowerlaan 126-128

daarom is appellant ontvankelijk voor wat betreft dit onderdeel van de zienswijze. Het herstelbesluit heeft tot doel om goot- en bouwhoogten aan te passen van panden waar abusievelijk een te hoge goot- en/of bouwhoogte was opgenomen. Daar was op deze locatie echter geen sprake van. Op basis van het initiatief dat reeds eind 2015 in het Haags Initiatieven Team is behandeld, zijn in het bestemmingsplan Statenkwartier 2016 een goothoogte van 12 meter en een hoogte van 17 meter opgenomen. Tegen deze goot- en bouwhoogte zijn destijds geen zienswijzen ingediend. De raad heeft vervolgens ingestemd met het bestemmingsplan en daarna is niemand in beroep gegaan bij de Raad van State tegen de goot- en bouwhoogte ter plaatse van dit pand.

Het verzoek van indiener om de goot- en nokhoogte te verlagen naar de oorspronkelijke maten (dus niet de hoogten uit het bestemmingsplan 1992) en mogelijk weer twee afzonderlijke bouwvolumes te creëren is in strijd met de verkregen rechten in het bestemmingsplan Statenkwartier 1992. In dat geval worden bestaande planologische en feitelijk aanwezige mogelijkheden wegbestemd, hetgeen onwenselijk is en voor financiële schade bij de eigenaar van het pand kan leiden. Het college is het met indiener eens dat het doel van het bestemmingsplan is het beschermen en behouden van het cultuurhistorisch karakter. Hiervoor is de aanwijzing tot Rijksbeschermd stadsgezicht van belang. In dit aanwijzingsbesluit (1994) wordt geconcludeerd dat het bestemmingsplan Statenkwartier uit 1992 de cultuurhistorische waarden voldoende beschermt en dat daarmee dit plan is aan te merken als voldoende beschermend in het kader van de Monumentenwet 1988. Uit dat oogpunt is er ook geen reden om de oorspronkelijke maatvoering van de panden op te nemen.

Appellant geeft in de zienswijze verder aan van mening te zijn dat er twee losse bouwvolumes gecreëerd zouden moeten worden om aan te sluiten bij de oorspronkelijke bebouwing van enkele en dubbele vrijstaande villa's langs de Eisenhowerlaan. Dit onderdeel van de zienswijze heeft geen betrekking op de hoogten en daarom is appellant niet ontvankelijk voor dit deel van de zienswijze. Het bouwvlak staat namelijk in onderhavig besluit niet ter discussie. Zoals duidelijk aangegeven in de kennisgeving ziet het herstelbesluit enkel op het aanpassen van de goot- en/of bouwhoogtes. De bouwvlakken zijn niet gewijzigd ten opzichte van het bestemmingsplan Statenkwartier dat is vastgesteld in 2016 en aangezien het herstelbesluit alleen ziet op een aanpassing van de hoogtes, kunnen de bouwvlakken met dit besluit ook niet aangepast worden.

Gelet op voorgaande reactie acht het college de zienswijze niet ontvankelijk voor zover deze geen betrekking heeft op de hoogten op de plankaart en voor het overige ongegrond.

Ra 2017.26 _____ Reclamant

Deze zienswijze is gelijklopend aan de zienswijze Ra 2017.24 en wordt daarom niet integraal opgenomen.

Ten aanzien van deze zienswijze merkt het college het volgende op:

Procedureel:

De onderhavige zienswijze is tijdig ingediend en heeft betrekking op de opgenomen hoogten in het herstelbesluit. De zienswijze is derhalve ontvankelijk.

Inhoudelijk:

Vanwege de gelijklopende zienswijzen wordt voor een inhoudelijke reactie verwezen naar de reactie Ra 2017.24.

Ra 2017.27 _____ Reclamant

Deze zienswijze is gelijklopend aan de zienswijze Ra 2017.24 en wordt daarom niet integraal opgenomen.

Ten aanzien van deze zienswijze merkt het college het volgende op:

Procedureel:

De onderhavige zienswijze is tijdig ingediend en heeft betrekking op de opgenomen hoogten in het herstelbesluit. De zienswijze is derhalve ontvankelijk.

Inhoudelijk:

Vanwege de gelijkkluidende zienswijzen wordt voor een inhoudelijke reactie verwezen naar de reactie Ra 2017.24.

Ra 2017.28 Reclamant

De volgende zienswijze is geciteerd:

“1. Achtergrond: In de berichten in de Stadscurant en de Gemeentebled (volg **bijlage 1**), heeft de Gemeente Den Haag bekend gemaakt dat er "abusievelijke wijzigen" zijn geconstateerd aan de Bestemmingsplan Statenkwartier van april 2016, en dat er een ontwerp-herstel Bestemmingsplan opgesteld is. De Gemeente meent uitsluitend de "abusievelijke vergroting" van de goot- en bouwhoogten op de plankaart van april 2016 te hebben geconstateerd, en wenst deze te corrigeren. Een bredere uitleg kan men treffen in de brief aan de Gemeenteraad - volg **bijlage 2**, **RIS295137 I DSO/2016.1065**.

2. Méér wijzigingen: Wie de plankaarten van het Bestemmingsplan Statenkwartier van april 2016 en van het ontwerp-herstel bestemmingsplan vergelijkt, constateert dat er eigenlijk méér abusievelijk is gewijzigd op de plankaart van april 2016, en verder, méér abusievelijk wordt gewijzigd, nog steeds, op heden, op de ontwerp-herstel plankaart. In dit opzicht, zijn de stellingen dat "*alle [..] maatvoeringsvlakken en overige aanduidingen[...] gelijk zijn*" in de Staatscurant en de Gemeentebled, in strijd met de waarheid. Voor Uw gemak, voegen wij de plankaarten (van april 2016, en ontwerp-herstel van heden) in elektronisch formaat toe - volg de inhoud van de *USB Flash Drive* in **bijlage 3**. (Het Bestemmingsplan Statenkwartier van april 2016 is toevallig helemaal verdwenen van www.denhaag.nl.)

3. Bijvoorbeeld, het pand **Prins Mauritslaan 94**, een gemeentelijk monument, krijgt op de ontwerp-herstel plankaart, schijnbaar drie adressen (huisnummers en huisletters)- **"94-94 B"** (volg bijlage 4), waar één voorheen stond - **94** (volg bijlage 5). Bovendien, is dit monument-pand niet meer aangetoond (samen met veel andere panden die ontbreken) bij *Statenkwartier*, op *Monumentenzorg*, op www.denhaag.nl - volg **bijlage 6**. Wie zoekt, vindt het toch, met de notitie: "*Prins Mauritslaan 90-92-94-96-98 (allen gelijkkluidend)*" (onze onderstreping)- volg **bijlage 7**. Welke zijn de huisnummers/huisletters "*allen*"? Verder, is het genoemde pand, met alle gemeentelijke monumenten in Statenkwartier, verwijderd van de *Wikipedia - Lijst van gemeentelijke monumenten in Den Haag*.

4. Verder, zijn er panden met te véél adressen op de plankaart april 2016, in vergelijking met de juridische situatie aangetoond door de openbare registers van het Kadaster.

Een zulk pand is **Johan van Oldenbarneveltlaan 89, 89 A, en 89 B**, aldus het Kadaster,[geanonimiseerd].

Op deze plankaart van april 2016 zijn er nog twee adressen (**89 C** en **89 D**) "toegevoegd" (volg **bijlage 8**) aan de adressen (**89, 89 A en 89 B**) van de drie vanuit de juridische splitsing ontstaande appartementsrechten (grond: **Titel 9 van BW 5**), met het oog op juridisch adresseringsruimte te bieden om verdere appartementen (mèt adressen) te realiseren (denk aan een Vierde, misschien een vijfde bouwlaag realiseren), naast de "abusievelijke vergroting" van de goot- en bouwhoogtes - volg ook in **bijlage 2**, pagina 1, laatste paragraaf. Dezelfde te-veel-adressen-situatie is eigenlijk te constateren ook op andere plekken op de plankaart. Met deze constatering, namelijk dat ook de adressen zijn gewijzigd op de plankaart van april 2016, naast de goot- en bouwhoogtes, is een theorie dat hier sprake geweest zou zijn van een "fout", niet haalbaar.

De Gemeente meent in feite de plankaart te herstellen, door de goot- en bouwhoogten wat te verlagen, én alle adressen stilzwijgend weg te nemen van dit pand (volg **bijlage 9**). Wij merken verder op dat dit pand niet de enige is die adreslos is geworden op de ontwerp-herstel plankaart - volg bijvoorbeeld de ernaast liggende panden, maar er zijn veel meer, bijv. op Frankenslag, op Willem de Zwijgerlaan, etc.

5. Klacht 1: Wij klagen over het feit dat de plankaart Bestemmingsplan Statenkwartier in feite niet hersteld wordt met de voorgestelde ontwerp-herstel plankaart, maar nog erger wordt gemaakt.

Ten eerste: er worden verdere adressen opgelegd op gemeentelijke monumenten, die verder niet meer gemeentelijke monumenten lijken te zijn.

Ten tweede: de totale verdwijning van adressen (huisnummers en huisletters) van kadastrale *percelen en appartementsrechten* (d.w.z. kadastraal bekende objecten), van de ontwerp-herstel plankaart (die toegestuurd zou moeten zijn aan de Raad van State!), waar de adressen (huisnummers en huisletters) de plaatselijke bekendheid van de bestaande registergoedobjecten zouden moeten aangeven, is een schending van alle rechten m.b.t. de aangetroffen registergoedobjecten (die géén huisnummers en géén huisletters hebben op de ontwerp-herstel plankaart).

6. Herstel. Alle juridisch bindende adressen van registergoed objecten (hun *plaatselijke bekendheid*) horen te verschijnen op de ontwerp-herstel plankaart. Voor de genoemde pand te **Johan van Oldenbarneveltlaan**, zijn deze adressen (huisnummer en huisletters), de drie adressen: **89, 89 A en 89 B**. De basisregistratie Kadaster is van dwingend gebruik voor een bestuursorgaan (**Art. 7k lid 1 KADW**).

7. Procedure, ontvankelijkheid. Bijzondere aandacht verdient de procedure geschetst in de Staatscourant (volg **bijlage 1**, pagina 2, paragraaf 3), namelijk de vóór-overweging zonder feiten, en het vóór-besluit, dat zienswijzen over iets anders dan de goot- en/of de bouwhoogtes, "*niet ontvankelijk worden verklaard*" - dit terwijl wijzigingen van iets anders, namelijk van adressen, wél zijn aangebracht. Heimelijk en met dwingende machtsufoefening, wordt er geprobeerd verdere abusievelijke wijzigingen (anders dan de goot- en/of de bouwhoogtes) aan de plankaart aan te brengen, zonder dat de burger een kans krijgt erop te reageren. Op het minst, is dit een ernstige tekortkoming in de procedure.

Klacht 2: Daarom is de inhoud van deze brief, naast een zienswijze m.b.t. de bekendmaking in de Staatscourant en Gemeentebld (volg **bijlage 1**), ook een formele klacht dat er verdere abusievelijke wijzigingen aan de plankaart aangebracht zijn, op een illegale wijze, namelijk aan de huisnummers en huisletters.

8. Bewezen gevolgen: er worden tegenwoordig, aanslagen gemeentelijke belastingen verstuurd door de Gemeente Den Haag op ons woonadres [geanonimiseerd] m.b.t. de belastingen van een "begunstigde", die niet daar woont - volg de aanslagen **17.01.014077** van 27-01-2017, en **17.02.051818** van 14-02-2017 voor zijn identiteit, in verband met alle in deze brief gemelde (de naam is: "[...]"). De "begunstigde" lijkt rechten "op te bouwen" m.b.t. ons adres **89 A**, door, onder meer, belastingen te betalen in verband daarmee. Tegelijkertijd, blokkeert iemand binnen de Gemeente ons, belasting te betalen in verband met ons adres [geanonimiseerd].

9. Slot. Wij hopen U voldoende te hebben geïnformeerd. U hoort verder bevoegde en adequaat uitgeruste instanties in te schakelen om deze feiten en gebeurtenissen te onderzoeken en passende maatregelen te treffen. De Gemeente is daarvoor niet uitgerust. (Zelfs de fatsoenlijke openbaarmaking van de ontwerp-herstel Bestemmingsplan Statenkwartier op www.ruimtelijkeplannen.nl is U teruggehouden.)

In 2016 zijn wij achtergelaten aan de registergoed-aanhang die achter alle deze zit, wiens roekeloosheid een hoogtepunt heeft bereikt in mei 2016, toen er een poging is gedaan ons te vergassen tijdens de nacht, om 3:00 a.m., in ons woning [geanonimiseerd], nadat "verkenneren" de nacht daarvoor, de "mogelijkheden" in kaart hebben gebracht (Politie daarbij, Brandweer daarbij, volg aangifte Politie **PL 1500-2016150344-1**). Wij gaan ervan uit dat de Gemeente treffende maatregelen zal nemen dat dit niet weer voorkomt."

Indiener heeft later een aanvulling op de zienswijze ingediend.

"1. Achtergrond: In de berichten in de Stadscurant en de Gemeentebld (volg bijlage 1), heeft de Gemeente Den Haag bekend gemaakt dat er "abusievelijke wijzigen" zijn geconstateerd aan de Bestemmingsplan Statenkwartier van april 2016, en dat er een ontwerp-herstel Bestemmingsplan opgesteld is. De Gemeente meent uitsluitend de "abusievelijke vergroting" van de goot- en bouwhoogten op de plankaart van april 2016 te hebben geconstateerd, en wenst deze te corrigeren. Een bredere uitleg kan men treffen in de brief aan de Gemeenteraad - volg bijlage 2, RIS295137 / DSO/2016.1065.

2. Wij hebben al de Gemeente op de hoogte gesteld dat er méér wijzigingen zijn in de ontwerp-herstel plankaart, dan er in de Staatscourant bekend is gemaakt. Onze zienswijze en klacht daarover hebben wij al ingediend per aangetekende brief van 9 maart 2017. De inhoud van die brief is volledig toegevoegd door verwijzing. Wij voegen verder de plankarten (van april 2016, en ontwerp-herstel van heden) in elektronisch formaat toe - volg de inhoud van de USB Flash Drive in **bijlage 3**. De reden daarvoor is dat het Bestemmingsplan Statenkwartier van april 2016, toevallig helemaal verdwenen is van www.denhaag.nl. Ook de plankarten 1992 zijn op de USB Flash Drive te vinden.

3. Hoogtes m.b.t. Johan van Oldenbarneveltlaan 89, 89 A, en 89 B.

Op de plankaart van april 2016, was de goothoogte abusievelijk verhoogd naar **12 m** (twaalf meter) - volg **bijlage 4**.

Op de ontwerp-herstel plankaart is het aangepast bij **10 m** (tien meter) - volg **bijlage 5**. Dit is nog steeds té hoog.

Op de plankaart van april 2016, was de max. bouwhoogte abusievelijk verhoogd. naar 14 m (veertien meter) - volg **bijlage 4**. Op de ontwerp-herstel plankaart is het aangepast bij **13 m** (dertien meter) - volg **bijlage 5**. Dit is nog steeds té hoog.

Onze motivering is dat op de plankaart Bestemmingsplan Statenkwartier van 1992, er **7,00 m** (zeven meter) echter staat voor de goothoogte, en **10,50 m** (tien meter en een half) voor de max. bouwhoogte - volg **bijlage 6**. Het gebouw is namelijk op de plankaart 1992 aangeduid als gebouw categorie **A2** met "*twee bouwlagen met kapverdieping*" van een "*beeldbepalend pand*" - volg renvooi, met hoogtecategorie "*Iib*" met een "*max. goothoogte*" van **7,00 m** (zeven meter) en een "*max. hoogte*" van **10,50 m** (tien meter en een half).

Verzoek: Wij verzoeken U de goothoogte voor dit gebouw te verlagen naar **7,00 m** (zeven meter) en de max. bouwhoogte te verlagen naar **10,50 m** (tien meter en een half), zoals juridisch bepaald in Bestemmingsplan Statenkwartier van 1992.

Op de ontwerp-herstel plankaart (**bijlage 5**) zijn de hoogtes nog steeds onjuist, vanwege waarschijnlijk onjuiste inmetingen (er worden nog steeds de hoogste waarden van de gootinmeting overgenomen) of inmetingen van de maximum bouwhoogte mét ondergeschikte elementen, zoals mét de geveltop en mét de stenen gebeeldhouwde vogel erop (volg foto in **bijlage 7**). De complexe ruimtelijke opbouw van een pand is al genoemd door de Gemeente als een probleem- en aandachtspunt - volg paragraaf 5 op pagina 2 van **bijlage 2**.

Wij merken verder op dat de plankaart april 2016, een valse constellatie toont van adressen: **89, 89 A, 89 B, 89 C, 89 D**, en dat de plankaart ontwerp-herstel géén(!) adres toont bij dit ge bouw. Wij verwijzen verder naar onze zienswijze en klacht van onze brief van 9 .03.2017.

5. Hoogtes m.b.t. Johan van Oldenbarneveltlaan 91 A t/m H.

Wij hebben een belang dat de hoogten op de plankaart, bij dit gebouw, juist zijn, aangezien dat wij de eigenaren zijn van het appartementsrecht [geanonimiseerd], die een achtertuin heeft die aan dit gebouw grenst. De (zon)licht in ons tuin zou verder afnemen, wanneer men verder op dit gebouw zou bouwen.

Op de plankaart van april 2016, was de bouwhoogte abusievelijk verhoogd naar **16 m** (zestien meter) - volg **bijlage 4**. Op de ontwerp-herstel plankaart is het "aangepast" bij **17 m** (zeventien meter), hoger dus(!), nog één meter erbij(!) - volg **bijlage 5**. Dit is géén hersteld, en is té hoog.

Onze motivering is dat op de plankaart Bestemmingsplan Statenkwartier van 1992, er **14 m** (veertien meter) echter staat voor de max. bouwhoogte - volg **bijlage 6**.

Het gebouw is namelijk op de plankaart 1992 aangeduid als gebouw met hoogtecategorie "*IV*" met een "*max. hoogte*" van **14 m** (veertien meter)- volg renvooi in **bijlage 6**.

Verzoek: Wij verzoeken U de max. bouwhoogte voor dit gebouw te verlagen naar **14 m** (veertien meter), zoals juridisch bepaald in Bestemmingsplan Statenkwartier van 1992.

Wij merken verder op dat de plankaart april 2016, een onjuiste constellatie toont van adressen: twee adressen té veel, **91** en **93**, en dat de plankaart ontwerp-herstel géén adres toont bij dit gebouw in verband met het nummer

91, d.w.z. géén **91 A**, géén **91 B**, etc. Wij verwijzen verder naar onze zienswijze en klacht van onze brief van 9.03.2017.

6. Hoogtes m.b.t. Frankenslag 13.

Wij hebben een belang dat de hoogten op de plankaart, bij dit gebouw, juist zijn, aangezien dat wij de eigenaren zijn van het appartementsrecht [geanonimiseerd], die een achtertuin heeft die aan dit gebouw grenst. De (zon)licht in ons tuin zou verder afnemen, wanneer men verder op dit gebouw zou bouwen.

Op de plankaart van april 2016, was de goothoogte abusievelijk verhoogd naar **12 m** (twaalf meter) - volg **bijlage 4**. Op de ontwerp-herstel plankaart is het niet aangepast, het bleef **12 m** (twaalf meter) - volg **bijlage 5**. Dit is nog steeds té hoog.

Op de plankaart van april 2016, was de max. bouwhoogte juist, **14 m** (veertien meter) - volg **bijlage 4**. Op de ontwerp-herstel plankaart is het "aangepast" bij **15 m** (vijftien meter), verhoogd dus(!), één meter erbij(!) - volg **bijlage 5**. Dit is per abuis, het is té hoog.

Onze motivering is dat op de plankaart Bestemmingsplan Statenkwartier van 1992, er **10,50 m** (tien meter en een half) echter staat voor de goothoogte, en **14 m** (veertien meter) voor de max. bouwhoogte - volg **bijlage 6**. Het gebouw is namelijk op de plankaart 1992 aangeduid als gebouw categorie **B2** met "drie bouwlagen met kapverdieping" van een "beeldbepalend pand" - volg renvooi, met hoogtecategorie "IIIb" met een "max. goothoogte" van **10,50 m** (tien meter en een half) en een "max. hoogte" van **14 m** (veertien meter).

Verzoek: Wij verzoeken U de goothoogte voor dit gebouw te verlagen naar **10,50 m** (tien meter en een half) en de max. bouwhoogte te verlagen naar **14 m** (veertien meter), zoals juridisch bepaald in Bestemmingsplan Statenkwartier van 1992.

Wij merken verder op dat de plankaart ontwerp-herstel, géén adres toont bij dit gebouw. Wij verwijzen verder naar onze zienswijze en klacht van onze brief van 9.03.2017.

Hetzelfde geldt voor de gebouwen verderop, **Frankenslag 11, 9**, qua onjuiste hoogten en qua gebrek aan adresnummers.

7. Dakopbouw op een niet bestaande "straat".

Op pagina 74 van de "Toelichting" (Bestemmingsplan Statenkwartier ontwerp), staat er:

"Statenkwartier noord

[...]

Dakopbouwen zijn in dit gebied enkel toegestaan op de panden gelegen aan de Frankenstraat 40 t/m 54 en de Johan van Oldenbarneveltsstraat 54." (onze onderstreping)

De "Johan van Oldenbarneveltsstraat 54" is niet te vinden in Statenkwartier, wél een "Johan van Oldenbarneveltslaan 54".

Met de justificatie dat hier sprake van een fout zou zijn geweest, kunnen kwaadwillende dan een dakopbouw realiseren op een willekeurige nummer/pand aan de wel bestaande Johan van Oldenbarneveltslaan, inclusief dus waar wij leven.

Verzoek: Wij verzoeken U de uitdrukking "Johan van Oldenbarneveltsstraat 54" te corrigeren.

8. Verwijzing naar niet bestaande monumenten.

Op pagina 20 van de "Toelichting" (Bestemmingsplan Statenkwartier ontwerp), staat er:

"De volgende (complexen van) gebouwen zijn aangewezen als gemeentelijk monument ingevolge artikel 3 van de Monumentenverordening Den Haag: Adres [...] Prins Mauritslaan 90 t/m 98 [...]." (onze onderstreping)

Het Monument "Prins Mauritslaan 90 t/m 98" is niet direct te vinden op Monumentenzorg. In het einde vindt men iets vaags: "Prins Mauritslaan 90 t/m 98 (allen gelijklopend)". En op de ontwerp-herstel plankaart zijn er letters

toegevoegd aan **94**. Wij verzoeken U dit te onderzoeken. Voor een compleet beeld en belangen, verwijzen wij naar de inhoud van ons brief van 9 maart 2017.

9. Slot. Wij hopen U voldoende te hebben geïnformeerd.

Ten aanzien van deze zienswijze merkt het college het volgende op:

Procedureel:

De onderhavige zienswijze is tijdig ingediend en heeft (deels) betrekking op de opgenomen hoogten in het herstelbesluit. De zienswijze is derhalve voor dit deel ontvankelijk, het overige deel van de zienswijze is niet-ontvankelijk. Per onderdeel zal hieronder worden aangegeven of deze tot het ontvankelijke of niet-ontvankelijke deel behoort.

In de zienswijze wordt aangegeven dat de zienswijze tevens een formele klacht betreft tegen abusievelijke wijzigingen op de plankaart. Aangezien het een klacht betreft met betrekking tot de inhoud van het herstelbesluit, is het college van mening de klacht afgedaan te hebben middels onderstaande inhoudelijke reactie.

Inhoudelijk:

Ad. 2 t/m 9

Deze onderdelen hebben geen betrekking op de hoogte van panden en is derhalve niet-ontvankelijk. Wel is hieronder een reactie op het gestelde door indieners opgenomen.

Indiener geeft aan dat, in tegenstelling tot wat de gemeente aangeeft in de kennisgeving, er meer gewijzigd is dan alleen de hoogtes op de plankaart. De wijzigingen die zij hebben geconstateerd hebben echter betrekking op huisnummers in de ondergrond van de PDF-versie van de plankaarten die op de website van de gemeente zijn in te zien. Het bestemmingsplan regelt echter niet de toekenning van huisnummers.

Met de inwerkingtreding van de Wro is het elektronisch vastgestelde document het rechtsgeldige plan. Dit plan wordt (elektronisch) beschikbaar gesteld op de landelijke voorziening www.ruimtelijkeplannen.nl. Bij strijdigheid tussen het elektronisch vastgestelde plan en de analoge (PDF) versie prevaleert het elektronische (artikel 1.2.3. lid 2 Bro).

De ervaring van afgelopen jaren heeft ons geleerd dat deze landelijke voorziening niet op alle fronten (direct) duidelijkheid biedt en dat er enige handigheid moet worden ontwikkeld om met dit systeem om te gaan. Omdat burgers niet regelmatig met nieuwe bestemmingsplannen te maken hebben, heeft de gemeente als extra service op de gemeentelijke website ook een PDF geplaatst van de regels, toelichting en de verbeelding. Op deze wijze wordt het bestemmingsplan toegankelijker voor een ieder. Bij de totstandkoming van een PDF wordt gebruik gemaakt van een digitale topografische ondergrond zodat het duidelijk is waar welke bestemming is gelegen. Deze topografische ondergrond maakt echter geen onderdeel uit van het bestemmingsplan en is niet juridisch bindend.

Op de juridisch bindende elektronische versie wordt geen gebruik gemaakt van deze ondergrond. De koppeling tussen de verbeelding van regels en een verbeelding van een bestemmingsplan geschiedt onder meer via bestemmingen, bouwvlakken en functieaanduidingen, ook wel besluitvlakken genoemd. Huisnummering of topografische ondergronden maken hier op geen enkele wijze deel van uit.

Alle gemeentelijke en rijksmonumenten van Den Haag zijn via de volgende link te vinden:

www.monumentenzorgdenhaag.nl. Het al dan niet plaatsen van een (gemeentelijk of rijks) monument op wikipedia heeft geen enkele invloed op de status van het monument. Immers zowel een gemeentelijk- als rijksmonument wordt aangewezen door een besluit en niet door plaatsing of verwijdering van wikipedia.

Indieners hebben in hun aanvullende zienswijze gewezen op aantal opgenomen hoogten en hebben verzocht om aanpassing daarvan. Dit betreft de onderstaande panden.

Adres	Goot- en/of bouwhoogte Statenkwartier 1992	Feitelijke Hoogte (ingemeten hoogte)	Goot- en/of bouwhoogte Statenkwartier 2017	Toelichting
Johan van Oldenbarneveltlaan 89, 89A en 89B	7/10,5	10/13	10/13	De hoogten zijn conform de inmeting
Johan van Oldenbarneveltlaan 91 A t/m H	-/14	-/17	-/17	De maaiveld-inmeting is lastig vanwege het oplopen van het maaiveld. De hoogten zijn niet correct. Deze worden aangepast van -/17 naar -/16
Frankenslag 13	10,5/14	12/14	12/15	De hoogte is niet correct. Deze wordt aangepast van 12/15 naar 12/14

Conclusie: Naar aanleiding van de zienswijze is nogmaals gekeken naar de opgenomen hoogten in het herstelbesluit. Hier zijn een tweetal aanpassingen nodig zodat de hoogte op de verbeelding overeenkomt met de feitelijk ingemeten hoogte. Dit zijn aanpassingen van -1 meter.

De overige onderdelen van de aanvullende zienswijze hebben geen betrekking op de hoogte van panden en zijn derhalve niet-ontvankelijk. Wel is hieronder een reactie op het gestelde door indieners opgenomen.

Indieners hebben gewezen op een onjuiste vermelding van de locatie van een toegestane dakopbouw in de Johan van Oldenbarneveltlaan nr. 54. In de plantoelichting is per abuis in plaats van laan verwezen naar straat. Verwijzingen in de toelichting zijn echter niet juridisch bindend. Pas indien de regels en de verbeelding van het plan op de locatie Johan van Oldenbarneveltlaan 54 een dakopbouw toestaan, is deze ook daadwerkelijk mogelijk. Op de plankaart is geen specifieke bouwaanduiding voor een dakopbouw opgenomen ter plaatse van dit pand. Het is dus niet mogelijk om hier ook daadwerkelijk een dakopbouw te realiseren. De verwijzing in de toelichting betreft dus een vergissing, die echter geen consequenties heeft aangezien de plankaart en regels geen dakopbouw mogelijk maken.

Zoals hiervoor al aangegeven zijn alle monumenten te vinden via de hiervoor opgenomen link. Het monument Prins Mauritslaan 90 t/m 98 is op deze site opgenomen.

Gelet op voorgaande reactie acht het college de zienswijze deels niet ontvankelijk, deels gegrond voorzover de zienswijze leidt tot aanpassingen in de hoogten van panden en deels ongegrond.

Ra 2017.29 Reclamant

Deze zienswijze is gelijklopend aan de zienswijze Ra 2017.24 en wordt daarom niet integraal opgenomen.

Ten aanzien van deze zienswijze merkt het college het volgende op:

Procedureel:

De onderhavige zienswijze is tijdig ingediend en heeft betrekking op de opgenomen hoogten in het herstelbesluit. De zienswijze is derhalve ontvankelijk.

Inhoudelijk:

Vanwege de gelijklopende zienswijzen wordt voor een inhoudelijke reactie verwezen naar de reactie Ra 2017.24.

Ra 2017.30 Reclamant

Deze zienswijze is gelijklopend aan de zienswijze Ra 2017.24 en wordt daarom niet integraal opgenomen.

Ten aanzien van deze zienswijze merkt het college het volgende op:

Procedureel:

De onderhavige zienswijze is tijdig ingediend en heeft betrekking op de opgenomen hoogten in het herstelbesluit. De zienswijze is derhalve ontvankelijk.

Inhoudelijk:

Vanwege de gelijklopende zienswijzen wordt voor een inhoudelijke reactie verwezen naar de reactie Ra 2017.24.

Ra 2017.31 Deutsche Internationale Schule Den Haag

De volgende zienswijze is geciteerd:

“Wij sturen u in de bijlage 2 bestemmingskaarten die behoren bij het oude bestemmingsplan van 1992 en het nieuwe bestemmingsplan van 2016/17.

Wij hebben hier afwijkingen geconstateerd bij de bebouwingsgrenzen.

Graag willen wij u hierop wijzen en bezwaar aantekenen tegen de bebouwingsgrenzen die nu zijn opgetekend in het bestemmingsplan van 2016/17. Graag zien wij de grenzen zoals vastgelegd in het plan van 1992 gehandhaafd en onveranderd.”

functies, maatvoeringsvlakken en overige aanduidingen (niet zijnde goot- en/of bouwhoogtes) maken geen onderdeel uit van dit ontwerp gewijzigde vaststelling (ex artikel 6:19 Awb) bestemmingsplan Statenkwartier. Vanwege de digitalisering van de bestemmingsplannen is het niet mogelijk om alleen een nieuwe hoogtekaart ter inzage te leggen. Een ontwerp moet namelijk op ruimtelijkeplannen.nl (de landelijke voorziening voor bestemmingsplannen) gepubliceerd worden. Om te kunnen publiceren op deze website moeten er technische koppelingen gemaakt worden tussen de plankaart, de regels en de toelichting. Dit leidt ertoe dat het ontwerp gewijzigde vaststelling (ex artikel 6:19 Awb) bestemmingsplan Statenkwartier eruit ziet als een volledig nieuw bestemmingsplan. Zoals hiervoor aangegeven zijn in werkelijkheid uitsluitend de hoogten aangepast. De overige onderdelen (zoals de bestemmingen, functies en bouwvlakken) zijn ongewijzigd ten opzichte van het vastgestelde plan Statenkwartier van april 2016.

In de kennisgeving is verder aangegeven dat er alleen zienswijzen kunnen worden ingediend die betrekking hebben op de hoogten die zijn gewijzigd ten opzichte van het bestemmingsplan Statenkwartier van april 2016. Uitsluitend zienswijzen die op dit onderdeel betrekking hebben worden in behandeling genomen en inhoudelijk beantwoord.

Gelet op voorgaande reactie acht het college de zienswijze niet ontvankelijk.

Ra 2017.34 Reclamant

Deze zienswijze is gelijkkluidend aan de zienswijze Ra 2017.24 en wordt daarom niet integraal opgenomen.

Ten aanzien van deze zienswijze merkt het college het volgende op:

Procedureel:

De onderhavige zienswijze is tijdig ingediend en heeft betrekking op de opgenomen hoogten in het herstelbesluit. De zienswijze is derhalve ontvankelijk.

Inhoudelijk:

Vanwege de gelijkkluidende zienswijzen wordt voor een inhoudelijke reactie verwezen naar de reactie Ra 2017.24.

ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Het herstelbesluit maakt geen bouwplan als bedoeld in art.6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening mogelijk, zie kader.

Als bouwplan als bedoeld in artikel 6.12, eerste lid, van de wet, wordt aangewezen een bouwplan voor: a. de een of meer woningen; b. de bouw van een of meer andere hoofdgebouwen; c. de uitbreiding van een gebouw met ten minste 1.000 m ² bruto vloeroppervlakte met één of meer woninge d. de verbouwing van een of meer aangesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd; e. de verbouwing van één of meer aaneengesloten gebouwen, die voor andere doeleinden in gebruik of ing waren, voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte va nieuwe functies tenminste 1.500 m ² bruto vloeroppervlakte bedraagt; f. de bouw van kassen met een oppervlakte van tenminste 1.000 m ² .
--

Bron: Afdeling 6.2 Grondexploitatie, Artikel 6.2.1 Bro

Het herstelbesluit is conserverend van aard en aan de uitvoering ervan zijn geen kosten verbonden die ten laste komen van de gemeente. Op grond van artikel 6.12 tweede lid Wro wordt daarom besloten om geen exploitatieplan vast te stellen. Het bestemmingsplan is economisch uitvoerbaar.

STAAT VAN WIJZIGINGEN**Ambtshalve wijzigingen****Digitale verbeelding (plankaart)**

De aanpassingen die naar aanleiding van ambtshalve wijziging in de verbeelding worden voorgesteld, zijn situaties waarbij bleek dat een aanpassing van de hoogten nog nodig was, maar die niet in de zienswijzen zijn opgenomen. In de hieronder opgenomen tabel is opgenomen wat de hoogte was in het bestemmingsplan Statenkwartier, de feitelijke inmeting, de hoogte op het herstelbesluit en de reden van aanpassing.

<i>Adres</i>	<i>Goot- en/of bouwhoogte Statenkwartier 1992</i>	<i>Feitelijke Hoogte (ingemeten hoogte)</i>	<i>Goot- en/of bouwhoogte Statenkwartier 2017</i>	<i>Toelichting</i>
<i>Prins Mauritslaan 158</i>	<i>7/-</i>	<i>4/11</i>	<i>11/14</i>	<i>De inmeting en opgenomen hoogten zijn niet correct. De hoogte wordt aangepast van van 11/14 naar 7/11.</i>
<i>Frederik Hendriklaan 65-75</i>	<i>10,5/-</i>	<i>11/14</i>	<i>-/14</i>	<i>De goothoogte is niet opgenomen in het plan. Dit wordt aangepast van -/14 naar 11/14</i>
<i>Vivienstraat 56-92</i>	<i>7/10,5</i>	<i>-/11</i>	<i>-/11</i>	<i>De goothoogte is niet opgenomen in het plan. Dit wordt aangepast van -/11 naar 7/11</i>
<i>Anthonie Duyckstraat 137</i>	<i>-/7</i>	<i>-/8</i>	<i>-/18</i>	<i>Hier is sprake van een typefout. Dit wordt aangepast van -/18 naar -/8</i>
<i>Burgemeester van der Werffstraat 95-101</i>	<i>-/7</i>	<i>8/11</i>	<i>8/10</i>	<i>De opgenomen hoogte is niet conform de ingemeten hoogte. Dit wordt aangepast van 8/10 naar 8/11</i>
<i>Burgemeester van der Werffstraat 173-177</i>	<i>-/7</i>	<i>-/10, -/7</i>	<i>8/11</i>	<i>De opgenomen hoogte is niet conform de ingemeten hoogte. Dit wordt aangepast van 8/11</i>

				naar -/10 voor nummer 175-177 en van 8/11 naar -/7 voor nummer 173
Burgemeester van der Werffstraat 183-189	-/10,5	8/11	7/10	De opgenomen goot- en bouwhoogte zijn lager dan de feitelijke hoogte en de planologisch toegestane hoogte. Dit wordt aangepas van 7/10 naar 8/11
Van Hoornbeekstraat 67-69	-/10,5	-/8	-/8	De opgenomen bouwhoogte is lager dan de planologisch toegestane hoogte. Dit wordt aangepas van -/8 naar -/11
Cornelis de Wittlaan 91	10,5/-	9/11	9/11, 11/12, 12/15	De opgenomen hoogtes zijn niet correct. Dit wordt aangepast van 9/11, 11/12 en 12/15 naar 11/14
Douzastraat 19-29	-/10,5	-/10	-/10	De opgenomen bouwhoogte is lager dan de planologisch toegestane hoogte. Dit wordt aangepas van -/10 naar -/11
Van Aerssenstraat 41	-/-	-/4	-/5	De opgenomen hoogte is hoger dan de feitelijke hoogte. Dit wordt aangepas Van -/5 naar -/4

Bovenstaande tabel is samengevat voor wat betreft de aanpassingen in onderstaande tabel.

Adres	Voorstel nieuwe hoogte
Prins Mauritslaan 158	7/11
Frederik Hendriklaan 65-75	11/14
Vivienstraat 56-92	7/11
Antonie Duyckstraat 137	-/8
Burgemeester van der Werffstraat 95-101	8/11
Burgemeester van der Werffstraat 173	-/7
Burgemeester van der Werffstraat 175-177	-/10
Burgemeester van der Werffstraat 183-189	8/11
Van Hoornbeekstraat 67-69	-/11

<i>Cornelis de Wittlaan 91</i>	11/14
<i>Douzastraat 19-29</i>	-/11
<i>Van Aerssenstraat 41</i>	-/4

- Ter plaatse van de Frankenslag 110 t/m 120 en 124 t/m 128 wordt de hoogte gewijzigd van -/11 naar 11/14;

Naar aanleiding van de zienswijzen

Digitale verbeelding (plankaart)

De aanpassingen die naar aanleiding van de zienswijzen in de verbeelding nodig zijn, zijn in onderstaande tabel opgenomen. De toelichting op deze aanpassingen is opgenomen bij de beantwoording van de zienswijzen. In deze tabel zijn uitsluitend de nieuw op te nemen hoogten op de verbeelding opgenomen.

Adres	Voorstel nieuwe hoogte
Prins Mauritslaan 43-45	-/11
Bentinckstraat 8-32	-/11
Frankenstraat 2-38	-/11
Frankenstraat 5-19	9/12
Van Aerssenstraat 32-76	8/13
Van Aerssenstraat 15C-31C	7/11
Johan van Oldenbarneveltlaan 91 A-H	-/16
Frankenslag 13	12/14

BESLUITVORMING

Gezien het vorenstaande stelt het college de raad voor het volgende besluit te nemen:

de raad van de gemeente Den Haag,

gezien het voorstel van het college van 18 april 2017,

gelet op de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening,

Besluit:

met overneming van de door het college in het hiervoor vermelde voorstel aangegeven overwegingen, welke worden geacht deel uit te maken van dit besluit:

- I. de zienswijzen Ra 2017.16, Ra 2017.23, Ra 2017.24, Ra 2017.26, Ra 2017.27, Ra 2017.29, Ra 2017.30 en Ra 2017.34 in het bij dit besluit behorende voorstel onder “Ingekomen zienswijzen” opgenomen, volledig ontvankelijk te verklaren;
- II. de zienswijze Ra 2017.25 en Ra 2017.28 in het bij dit besluit behorende voorstel onder “Ingekomen zienswijzen” opgenomen, gedeeltelijk ontvankelijk te verklaren;
- III. de zienswijze Ra 2017.31 in het bij dit besluit behorende voorstel onder “Ingekomen zienswijzen” opgenomen, niet-ontvankelijk te verklaren;

- IV. de zienswijzen Ra 2017.16/ Ra 2017.28 in het bij dit besluit behorende voorstel onder “Ingekomen zienswijzen” opgenomen, gegrond te verklaren voor wat betreft aanpassingen van de hoogten zoals opgenomen in de Staat van wijzigingen en voor het overige ongegrond te verklaren;
- V. de zienswijzen Ra 2017.16, Ra 2017.23, Ra 2017.24, Ra 2017.26, Ra 2017.28, Ra 2017.29, Ra 2017.30, Ra 2017.34 gegrond te verklaren voor wat betreft het toevoegen van de overzichtslijsten;
- VI. de zienswijzen Ra 2017.16 (voor het overige deel), Ra 2017.23 (voor het overige deel), Ra 2017.24 (voor het overige deel), Ra 2017.25, Ra 2017.26 (voor het overige deel), Ra 2017.27/ Ra 2017.28 (voor het overige deel) Ra 2017.29 (voor het overige deel), Ra 2017.30 (voor het overige deel) en Ra 2017.34 (voor het overige deel) in het bij dit besluit behorende voorstel onder “Ingekomen zienswijzen” opgenomen, ongegrond te verklaren;
- VII. tot herziening van de op het plangebied betrekking hebbende regeling ten aanzien van de hoogten van het bestemmingsplan Statenkwartier, vastgesteld bij raadsbesluit 32, d.d. 14 april 2016;
- VIII. het bestemmingsplan Statenkwartier, vastgesteld bij raadsbesluit 32, d.d. 14 april 2016, gewijzigd vast te stellen, met in achtneming van de Staat van wijzigingen, bestaande uit de kaart NL.IMRO.0518.BPo260DStatenkwar-52VA.dgn met ondergrond o_ NL.IMRO.0518.BPo260DStatenkwar-ond.dgn en regels, zoals deze bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte bescheiden zijn aangegeven, toegelicht en beschreven
- IX. dat bij het gewijzigd vaststellen van de regeling ten aanzien van de hoogten van het bestemmingsplan Statenkwartier, vastgesteld bij raadsbesluit 32, d.d. 14 april 2016, geen exploitatieplan wordt vastgesteld.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 18 mei 2017.

De griffier,

De voorzitter,

Na vaststelling van het Bestemmingsplan Statenkwartier wordt het identificatienummer van het bestemmingsplan gewijzigd van NL.IMRO.0518.BPo260DStatenkwar-52VA in NL.IMRO.0518.BPo260DStatenkwar-53VA

straatnaam	huisnummer	bestemmingsplan 1992	conclusie goothoogte volgens systematiek inmeting	conclusie bouwhoogte volgens systematiek inmeting	bestemmingsplan 2016	bestemmingsplan 2017
	enkele of meerdere panden	halve meters	afgeronde meters	afgeronde meters	afgeronde meters	afgeronde meters

Kolom2	Kolom3	Kolom4	Kolom12	Kolom13	Kolom14	kolom 17
2de Antonie Heinsiusstraat	71-95	- 10,5	7,00	11,00	- 11	- 11
2e Antoine Heinsiusstraat	62	10,5 14	12,00	14,00	11 17	12 14
2e Antoine Heinsiusstraat	64-68	- 10,5	12,00	14,00	10 13	12 14
2e Antoine Heinsiusstraat	70-124	- 10,5	-	11,00	10 13	- 11
2e Antoine Heinsiusstraat	57-59	- 10,5	9,00	11,00	- 11	- 11
2e Antoine Heinsiusstraat	61-69c	- 10,5	-	11,00	- 11	- 11
Adriaan Pauwstraat	1A	7 10,5	7,00	11,00	10 14	7 11
Adriaan Pauwstraat	1-9	- 10,5	-	11,00	11 15	- 11
Adriaan Pauwstraat	11-19b	- 10,5	9,00	11,00	11 15	9 11
Adriaan Pauwstraat	21-39	- 10,5	-	11,00	11 15	- 11
Adriaan Pauwstraat	2-22	- 10,5	9,00	11,00	11 15	9 11
Adriaan Pauwstraat	24-26	10,5 14	12,00	14,00	11 15	12 14
Adriaan Pauwstraat	28-50	- 10,5	8,00	11,00	10 13	8 11
Adriaan Pauwstraat	41	10,5 -	12,00	16,00	11 15	12 16
Adriaan Pauwstraat	41A	10,5 14	12,00	14,00	11 13	12 14
Adriaan Pauwstraat	53-59	- 10,5	-	11,00	- 11	- 11
Adriaan Pauwstraat	43-51	- 10,5	8,00	11,00	- 11	- 11
Aert van der Goesstraat	45	- -	4,00	4,00	- 3	- 4
Aert van der Goesstraat	2-32	10,5 14	11,00	13,00	10 12	11 14
Aert van der Goesstraat	1-27	10,5 14	12,00	14,00	14 17	12 14
Aert van der Goesstraat	achter nr 2	10,5 14	11,00	14,00	10 12	11 14
Aert van der Goesstraat	29-43	10,5 14	11,00	14,00	11 17	11 14
Aert van der Goesstraat	34-48	10,5 14	11,00	14,00	11 16	11 14
Antoine Heinsiusstraat	13-21	10,5 14	11,00	16,00	11 15	11 16
Antoine Heinsiusstraat	18-30	10,5 14	12,00	14,00	11 13	12 14
Antoine Heinsiusstraat	21a	10,5 -	12,00	16,00	11 15	12 16
Antoine Heinsiusstraat	23-37	10,5 -	12,00	13,00	11 15	12 14
Antoine Heinsiusstraat	39-53	10,5 -	11,00	13,00	10 13	11 14
Antoine Heinsiusstraat	60	10,5 14	11,00	14,00	- 9	11 14
Antoine Heinsiusstraat	1-9	14 18	14,00	18,00	14 18	14 18
Antoine Heinsiusstraat	32-34	10,5 -	11,00	13,00	11 13	11 13
Antonie Duyckstraat	72-82	- 10,5	-	10,00	- 10	- 11
Antonie Duyckstraat	73-83	- 10,5	-	10,00	- 10	- 11

Francois Maelsonstraat	13-19	- 10,5	8,00	11,00	8 11	8 11
Francois Maelsonstraat	19b-19e	- 10,5	-	11,00	8 11	8 11
Francois Maelsonstraat	21	7 -	8,00	11,00	8 11	8 11
Francois Maelsonstraat	27-29 en 35-41	7 -	8,00	11,00	8 11	8 11
Francois Maelsonstraat	45-57	- 10,5	-	11,00	8 11	8 11
Frankenslag	61-71	7 -	8,00	11,00	- 11	8 11
Frankenslag	143-169	- 10,5	10,00	12,00	- 11	10 12
Frankenslag	2-10	7 10,5	-	11,00	- 12	- 11
Frankenslag	187-189	- 10,5	11,00	15,00	- 14	11 15
Frankenslag	144bis	- -	-	4,00	- 3	- 4
Frankenslag	16	- -	-	6,00	- 7	- 8
Frankenslag	14	- 7	-	7,00	- 8	- 7
Frankenslag	150	10,5 -	10,00	17,00	10 16	11 17
Frankenslag	160	10,5 -	10,00	18,00	10 18	11 18
Frankenslag	302-312	10,5 14	11,00	14,00	11 13	11 14
Frankenslag	32	7 10,5	9,00	12,00	11 13	9 12
Frankenslag	9-13	10,5 14	12,00	15,00	12 14	12 15
Frankenslag	15-27	10,5 -	12,00	15,00	12 17 / - 13	12 15
Frankenslag	1-5	14 -	13,00	19,00	12 18	14 19
Frankenslag	45-59	10,5 -	13,00	16,00	13 16 / - 13	13 16
Frankenslag	307-315	- 10,5	8,00	11,00	9 11	9 12
Frankenslag	95-103	- 10,5	11,00	11,00	11 14	- 11
Frankenslag	100-106	7 10,5	8,00	11,00	11 14	8 11
Frankenslag	110-120 en 124-128	- 10,5	-	11,00	11 14	- 11
Frankenslag	123-135b	10,5 -	11,00	12,00	12 14	11 14
Frankenslag	130-140	7 -	9,00	11,00	11 14	9 11
Frankenslag	142	10,5 -	11,00	17,00	11 14	11 17
Frankenslag	294-298	7 -	9,00	12,00	10 13	9 12
Frankenslag	301-305	- 10,5	8,00	12,00	9 11	8 12
Frankenslag	316-406	- 10,5 & - 7	-	11,00	11 14	- 11
Frankenslag	357	- 10,5	-	11,00	12 17	- 11
Frankenslag	12	- 7 / - 14	-	14,00	- 9 / - 15	- 14
Frankenslag	176-182	- 10,5	-	11,00	- 11	- 11
Frankenslag	81-93	- 10,5	-	11,00	- 11	- 11
Frankenslag	173-185	- 10,5	11,00	11,00	- 11	- 11
Frankenslag	73-77	- 10,5	-	12,00	- 12	- 12
Frankenslag	171	- 10,5	11,00	14,00	- 14	- 14
Frankenslag	achter 1	- 3	-	-	- 3	- 3
Frankenslag	300	- -	-	3,00	- 3	- 3
Frankenslag	84-98	- 10,5	10,00	13,00	10 13	10 13
Frankenslag	58-70	- 10,5	12,00	14,00	12 14 / 8 11	12 14 / 8 11
Frankenslag	29-43	10,5 -	13,00	16,00	13 16	13 16
Frankenslag	achter 5	- 3	-	3,00	- 3	- 3
Frankenslag	naast 301	- 3	5,00	8,00	3 5	3 5
Frankenslag	34-52	7 10,5	8,00	11,00	8 11	8 11
Frankenslag	54	- 10,5	8,00	11,00	8 11	8 11
Frankenslag	72-82	- 10,5	-	11,00	8 11	8 11
Frankenslag	333-355	7 10,5	9,00	11,00	9 11	9 11
Frankenslag	317	- 10,5	8,00	11,00	9 11	9 11

